

מרכז ילדים שניידר לרפואת ילדים
Schneider Children's Medical Center of Israel

כללית 100 שנה
הכי טובה למוסמכה

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים
מקבוצת שירותי בריאות כללית
גיליון 36 • מאי 2013

פִּאדָל

פרויקט DREAM: כבר לא חלום!

התוצאות המוצלחות של פרויקט
הלב לב המלאכותי פורסמו בכתב העת
הרפואי היוקרתי בעולם. עמ' 11

עובדות ועובדים יקרים,

בשני עשורי פעילותו, הפך מרכז שניידר למודל של מצוינות בתחום רפואת הילדים. תהליכי שיפור איכות ובקרת איכות, בניית נהלים, חתירה תמידית לעשות טוב יותר - כל אלה הם חלק בלתי נפרד מחיינו המקצועיים. ועדיין, התרגשנו כלנו לאחרונה בזכות שני ציוני דרך: האחד, זכייתו של מרכז שניידר בבית חולים מצטיין בכללית לשנת 2012, והשני - הסמכת בית החולים לתקן הבינלאומי של איכות הטיפול ובטיחות המטופל מטעם ה-JCI. ההסמכה לתקן היוקרתי, יחד עם הציונים הגבוהים שקיבלו מצוות הבודקים, מהווה הכרה בינלאומית ליכולת הגבוהה של מרכז שניידר על צוותיו. לא בכל יום זוכה בית חולים לילדים ל"חותמת איכות" ברמה הזו. מעטים הם בתי החולים לילדים בעולם, שהוסמכו עד כה לתקן ה-JCI. אין ספק כי מדובר בתעודת כבוד לבית החולים שלנו, וקודם כל - לכם, העובדים. התפקוד והביצוע שלכם בתהליך כולו ממלאים את לבי גאווה. העשייה, האמונה, המסירות, המקצוענות, "רוח היחידה" שהפגנתם בדרך הארוכה והמורכבת הזאת, משקפים היטב את הערך המוסף של צוות מרכז שניידר. זוהי התשתית החיה והפועמת, שעל בסיסה נבנה בית החולים שלנו על איכויותיו המיוחדות. כולנו יכולים להיות גאים על כך, שרבות הורים יודעים כי הם מפקידים בידים טובות - הכי טובות - את היקר להם מכול. גם בגיליון זה אנו מקדישים מקום נרחב להישיגי המחקר בבית החולים. מחקר הוא נשמת אפה של הרפואה, והתוצרים המרשימים של אנשינו בתחום זה מהווים שיקוף נאמן לעשייה רפואית מצוינת, הרואה תמיד לנגד עיניה את הילד החולה ולא חדלה מלחפש תשובות ופתרונות. המחקר הבינלאומי שמוביל פרופ' פיליפ במכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת, בתחום פיתוח הבלבל המלאכותי, הוא דוגמה נפלאה לעשייה בתחום המו"פ שעתידי להביא עימה מענה אמיתי לילדים רבים ברחבי העולם. הפרסום המכובד של מחקר זה במגזין הרפואי היוקרתי בעולם, "New England Journal of Medicine", מוכיח כי מדובר בבשורה של ממש - "כי משניידר תצא תורה". במחצית השנייה של השנה נמשיך ונתקדם ביישום תוכנית האב של בית החולים. בחודשים הקרובים נתחיל את השיפוצים בפגיו, ועוד השנה נניח אבן פינה לבניין החדש של בית החולים - פרויקט גדול ומשמעותי ובשורה משמחת לילדים ולהורים ברחבי המדינה. במקביל לתנופת הפיתוח ולהישגים, אנו ממשיכים להתמודד עם המצב הכלכלי ועם תכתיביו. הנהלת בית החולים בראשותי תעשה כל מאמץ אפשרי כדי לשמור על כל מה שיקר לנו במרכז שניידר: על כוח האדם הקיים, על האיכות והמצוינות, על רמת הטיפול ועל בטיחות החולה. לשם כך נצטרך לשנס מותניים, לחסוך ולהתייעל, כדי שגצלי ביחד לשמור על הקיים - על ליבת האיכות של בית החולים. אני בטוח, שבכוחות משותפים, כמו תמיד, נצלח את הקשיים ונעפיל לפסגות חדשות.

פרופ' יוסף פרס

שלום לכולכם מהודו!

בשעה שאני כותבת אליכם, ניו-יורק, עיר מגוריי, חווה עדיין חורף בהמתנה לרמזים ראשונים של אביב - זאת בעוד שבהודו, בה אני עוסקת כרגע בעשייה פילנתרופית ובסיוע הומניטרי, שורר קיץ חם מאוד ומוקדם מהרגיל.

העונות השונות מביאות איתן נושאים שונים והזדמנויות בתחום הבריאות. באופן טבעי, במדינות ובתרבויות אחרות זו מזו קיימים צרכים שונים בתחום הבריאות; לעתים גם טיפולים מסוימים. במרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל אנו ערוכים לתת מענה לצורכי הבריאות בכל עונה ובריאה רב תרבותית. בנוסף לעונות השנה ולתרבויות, גם ברפואה אנו עוסקים בשאלת הזמן, כאשר הטיפול נקבע על ידי הדחיפות של הרגע ולעתים הוא טיפול ממושך לאורך זמן, אפילו למשך חיים שלמים.

התערבות במצבי משבר היא אחד מסוגי הרפואה הדחופה, שיש לו משמעות ייחודית ודחיפות אקטואלית לאור מיקומו במזרח התיכון. כרגיל, הצוות המסור שלנו מביא לעשייה המאומצת הזאת חדשנות ומחויבות, ורושם הישגים והצלחות. על הספקטרום של סוגי המחלות והמצבים שניהולם דורש תשומת לב מתמדת, לא פעם מושגות התוצאות הטובות ביותר באמצעות שילוב, מנוגד לכאורה, של רפואת ה"טק" ורפואת קלאסית, של תרופות אלופתיות ותרופות מסורתיות. בהודו, הדבר בא לביטוי לרוב בשילוב בין רפואה מערבית ורפואת איורוודה. במרכז שניידר אנו יכולים לבחור מתוך עולם שלם והוליסטי כדי להביא להחלמה ולבריאות של מטופלינו הצעירים.

במערך האונקולוגי בשניידר, בתמיכתה יקרת הערך של עמותת "ילדים שלנו", אנו עדים כיום לתוצאות מצוינות של שילוב גישות שנטמעו לאורך זמן. אנו מזמינים כל מי שהעניין קרוב לליבו להצטרף אלינו, דרך העונות, התרבויות והזמן, כדי לתמוך בעבודת בית החולים.

באיחולי שלום ושאינטי,
לין שניידר

מרכז שניידר: בית חולים מצטיין בכללית לשנת 2012

ההנהלה הראשית של קבוצת כללית בחרה במרכז שניידר לרפואת ילדים כבית חולים מצטיין לשנת 2012 מבין בתי החולים של הקבוצה, בקטגוריית "בית חולים כללי". כמצטיין מבין בתי החולים המיוחדים זכה ב"ח לוינסטין וכמחוז מצטיין נבחר מחוז צפון. מרכז שניידר הוכתר כבית החולים המצטיין בכללית לאחר שדורג ראשון בציון המשוקלל, בתדמית ובהייתעלות ומצוינות תפעולית. בנוסף, שניידר הציג את השיפורים המשמעותיים ביותר בחוויית הלקוח, בתדמית ובניהול המשאב האנושי - שיפור של קרוב ל-40% לעומת השנה הקודמת, שהזניק את בית החולים מהמקום האחרון ב-2011 למקום השני ב-2012. בטקס המוסד המצטיין העניק מנכ"ל כללית, אלי דפס, את פרס בית החולים המצטיין בסך של 500,000 שקלים למנהל מרכז שניידר, פרופ' יוסף פרס. ברכות לכל אנשי מרכז שניידר - הפרס הזה הוא תוצאה ישירה של השקעה, מקצועיות ומסירות של כולכם!

בשער: פרופ' משה פיליפ, מנהל היחידה לאנדוקרינולוגיה וסוכרת, עם מטופלת בניסוי הבלבל המלאכותי. כתבה בעמ' 11

מרכז שניידר לרפואת ילדים
רח' קפלן 14, פ"ת 49202
טל' 03-9253208 • פקס 03-7608398
rshaked@clalit.org.il
www.schneider.org.il
המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

עורכת ומפיקה: ריבה שקד • מערכת: פרופ' שי אשכנזי,
רונית סינגר, עידית רונן, עו"ד רבקה קייזר, משכית שוחט,
פרופ' לינה באסל, עידית מיטלמן, דלית כהן, לינור נבו
מזכירת מערכת: לינור נתן • צילום: פז בר ודבורה שניידר
כתיבה, עריכה ועיצוב: שריג רעיונות
מודעות: טלמדיה ביטאונים בע"מ, טל' 03-9610117

עיתון מרכז שניידר
לרפואת ילדים בישראל
גיליון מס' 36
מאי 2013

חותמת בינלאומית של איכות ובטיחות

מרכז שניידר לרפואת ילדים הוסמך על ידי ארגון ה-JCI הבינלאומי לתקן העולמי של איכות הטיפול ובטיחות המטופל, המאשר כי בית החולים עומד בסטנדרטים הגבוהים ביותר. שניידר דורג במקום השני בעולם אחרי בית חולים ביפן בתחום ה-QPS - איכות בטיחות המטופל

יחד עם צוות האיכות של שניידר - ד"ר אפרת הרלב, סגנית מנהל בית החולים, מירי קלר ולילי וידבסקי. השינוי הגדול בהתנהלות אירע כאשר לתודעת כל העובדים חילחלה ההבנה כי זהו תהליך מתמשך, וכי היכולת לעמוד בו מבוססת על שילוב ושיתוף כל אחת ואחד מהם ללא יוצא מהכלל, אומרת נורית ברוך, "מדובר בתהליך שדורש התגייסות כל הצוותים, הטמעת תהליכים משותפת ובקרה מתמדת. אי אפשר לשקוט על השמרים, שכן הדרישה היא לשיפור מתמשך שאינו מפסיק אף פעם".

ד"ר אפרת הרלב מספרת כי המודל שעל פיו פעלה הנהלת מרכז שניידר בתהליך ההסמכה מבוסס על 13 סטנדרטים מחמירים בנושאי שמירה על איכות הטיפול הכולל במטופל, יעילות בארגון, תקשורת בין צוותית ובטיחות המטופל. במהלך המבדק, שנערך במשך ארבעה ימים על ידי צוות בודקים בינלאומי, נבחנו כ-1,300 סעיפים במגוון רחב של נושאים, כגון כללי התקשורת עם מטופלים שאינם דוברי עברית, שימוש בתרופות במחלקות בית החולים, ניהול תהליכי ניתוחים והרדמה, בדיקת תהליך להפחתת זיהומים נרכשים ובדיקת נהלים למניעת היפגעויות אנשי צוות ומטופלים. "את תהליך ההסמכה איננו רואים כפרויקט בפני עצמו, אלא כחלק מתהליך שיפור מתמשך שאנו מקיימים בהתמדה לאורך שנים", מדגישה ד"ר הרלב, "מבחינתנו אין זו סיומה של דרך כי אם נקודת הזנקה נוספת, מתוך הבנה שאיכות היא פעילות שיש לתדלק ולהניע ללא הפסק".

מחויבות לתהליך ארוך ומורכב

מרכז שניידר הוא מבתי החולים לילדים הבודדים בעולם שהוסמכו עד כה לתקן היוקרה. הוא מצטרף לבתי חולים נוספים של כללית, שכבר קיבלו את ההסמכה - סורוקה, העמק, מאיר, רבין, בית רבקה, כרמל וקפלן. "הנהלת מרכז שניידר לקחה על עצמה מחויבות לתהליך ארוך ומורכב, המאשר כי בית החולים עומד בסטנדרטיים הבינלאומיים המחמירים ביותר", אומר אילן שמש, המנהל האדמיניסטרטיבי, "הודות לתהליך מורכב וארוך שנערך ביוזמה, בתמיכה ובליווי קבוצת כללית, מחזיק היום מרכז שניידר בהכרה בינלאומית שהוענקה על ידי גוף בלתי תלוי, החתום על רמת איכות הרפואית".

"הנהלת מרכז שניידר ואני גאים ונרגשים עם קבלת תקן ההסמכה היוקרה", מסר בעקבות ההסמכה פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, "בבית החולים הראשון והיחיד בישראל, המטפל במאות אלפי ילדים מכל רחבי הארץ והעולם מדי שנה, אנו מחויבים להמשיך לשפר ולקדם את רפואת הילדים, ובמסגרת זו לדאוג כי כל הטיפולים והתהליכים המורכבים המבוצעים בבית החולים ייעשו בבטיחות מרבית לטובת מטופלינו הצעירים. אני מודה לכלל עובדי מרכז שניידר, אשר מסירותם וקפדנותם הביאו לקבלת התקן".

לדברי אלי דפס, מנכ"ל כללית, בתי החולים של הקבוצה עמלו מספר שנים כדי לעמוד בהצלחה בקריטריונים המחמירים של ה-JCI בתחום איכות רפואית ובטיחות המטופל. "מרכז שניידר לרפואת ילדים, המצטרף בהסמכה זו לשבעת בתי חולים נוספים בכללית, זכה לציון גבוה ביותר ויוצא דופן המעיד על רמתו, איכותו המקצועית והמחויבות של כל עובדיו. ברכתי והערכתי לכל העוסקים בבטיחות המטופל ובבריאותו, השמים את הנושא בראש מעיניהם".

האיכות הגבוהה של מרכז שניידר זכתה בחודש פברואר 2013 לחותמת בינלאומית עם הסמכת בית החולים לתקן JCI היוקרה - תקן הארגון הבינלאומי להסמכת בתי חולים לאיכות ובטיחות ברפואה (Joint Commission International).

התקן "מוסמך איכות ובטיחות" מאשר כי כל הפעילות ברחבי המרכז נעשית באופן בטוח ומתואם, על בסיס ההנחיות והידע המדעי הנרחב והמעודכן ביותר. הציון המשוקלל שקיבל שניידר בתחום QPS - איכות בטיחות המטופל, מציב אותו במקום השני בעולם אחרי בית חולים ביפן. גם בתחום FMS - ניהול תשתיות בית החולים ובטיחותו, קיבל שניידר את הדירוג המקסימלי, ללא הערות מצוות הבודקים.

התקן הוענק לבית החולים בתום תהליך מורכב שנמשך כשלוש שנים. מעצם היותו של מרכז שניידר בית חולים ייעודי לילדים, נדרשו צוותי בית החולים לבצע התאמה מתמשכת לדרישות המבדק, המיועד בבסיסו לבתי חולים כלליים - החל מהתאמת שקעי חשמל, דרך נהלי מתן תרופות ועד למתן הדרכה על הטיפול לילד ולמשפחתו.

JCI הוא הארגון הגדול והוותיק ביותר בעולם בתחום הסמכת בתי חולים. החל משנת 1965 הוא מועדף על ידי 85% מבתי החולים בארה"ב לבחינת עמידה בדרישות הסף של תוכנית הבריאות הממשלתית בארה"ב. ה-JCI פועל כיום ביותר מ-30 מדינות בעולם, בכלל זה ישראל, וזאת בזכות כניסתה של קבוצת כללית לתהליך ההסמכה. בתי החולים של כללית, ומרכז שניידר בתוכם, הם הראשונים בישראל שלקחו על עצמם מחויבות זו לאיכות ובטיחות.

13 סטנדרטים, 1,300 סעיפים

עם כניסת מרכז שניידר לתהליך התברר, כי על פי הקריטריונים של JCI יידרשו התאמות בנהלים הקיימים ובתהליכים היומיומיים. מנהלות הסיעוד החלו בבדיקת המצוי אל מול הסטנדרטים, תוך בניית תהליכי שינוי ושיפור. באופן הדרגתי חדרו התהליכים והוטמעו לכלל העובדים. את תהליך ההטמעה ורתימת העובדים הובילו נורית ברוך, מנהלת הסיעוד של בית החולים ויו"ר האקדמיטיה,

פרופ' יוסף פרס (משמאל) ונורית ברוך עם ראש צוות הבודקים מטעם ה-JCI

גשר לשלום, מבעד לעדשת המצלמה

צילום: זיו קורן

ארץ ישראל. התינוקת שבתמונה היא רימאן מעזה, שנולדה עם מום לבבי מולד ובהיותה בת כמה ימים עברה ניתוח לב פתוח בשניידר לתיקון העורקים ההפוכים בליבה. בהמשך טופלה רימאן ביחידה לטיפול נמרץ ניתוחי חזה ולב.

"גשר לשלום" - תמונתו של הצלם זיו קורן, שצולמה במסגרת פרויקט Heartbeat - פעימת לב" לציון 20 שנה למרכז שניידר, זכתה במקום השני בקטגוריית "חיי יום-יום" בתחרות "עדות מקומית" 2012 שהוצגה במוזיאון

מבשרת (מימין) ואג'י'אד. קליק מהיר

גשר לשלום בשירות הלאומי

את המוסיקה שהן אוהבות. "מבשרת עוזרת לי כשיש לי קשיי שפה", מספרת אג'י'אד, שרוצה ללמוד ריפוי באמנות. הן לא ביקרו עדיין זו בביתה של זו, אבל מספרות שגם המשפחות שלהן לא רואות את החברות הזאת כחריגה. "זה אולי לא טבעי לאחרים, אבל בעינינו החיבור בינינו טבעי מאוד", הן אומרות. במימון של שניידר הן נדרשות לבצע משימות שונות על ידי הרופאים, האחיות והמזכירות. שגית טורקיץ, אחראית המזכירות הרפואיות, מספרת על שביעות רצון גדולה מאוד משתייהן. "הן מתפקדות בצורה הראויה להערכה רבה", היא אומרת, "פשוט מצוינות". לדברי מבשרת, "אנחנו נהנות מהעבודה במימון, למרות העומס והלחץ". ואג'י'אד מסכמת בשם שתיהן: "אנו מרגישות שהשירות הלאומי שלנו תורם, וזה נותן לנו הרבה סיפוק".

בסוף שנות השמונים, כאשר ארונינג שניידר ז"ל הכריז כי בית החולים החדש לילדים יהווה "גשר לשלום", הוא דמיון מציאות של טיפול רפואי שווה לכל ילד, ללא הבדל דת וגזע - אבל ודאי לא חשב על חברות יוצאת דופן בין שתי צעירות, יהודייה מהר חברון וערבייה מטייבה, העושות יחד במרכז שניידר את השירות הלאומי שלהן. הן נפגשו ביחידה לרפואה דחופה (מימין) בשניידר - מבשרת סופר בת ה-20 ממושב מעון שבהר חברון, ואג'י'אד קעיק בת ה-18 מטייבה. מבשרת החלה את השירות הלאומי בספטמבר 2012, ומאז היא מתגוררת אצל סבתה בפתח תקוה. אג'י'אד הגיעה לשרת במימון חודשיים לאחר מכן. הקליק ביניהן היה מהיר והן מצאו מייד שפה משותפת. מאז הן עוזרות זו לזו בעבודה, אוכלות יחד בהפסקות הצהריים ומחליפות ביניהן

"מוסיפים צבע לחיים": מעבודות ילדי אשפוז ד'

בית ספר לחיים | חדש במרכז החינוכי

מוסיפים צבע (וטעם) לחיים לקראת חג חנוכה ערך צוות המרכז החינוכי באשפוז ד' מסיבת חנוכה בהשתתפות הנהלת בית החולים, צוות המחלקה, ההורים והילדים. במסגרת האירוע הוצגה תערוכת ציורים, עבודות פסיפס וקדרות מיצירות התלמידים, שנקראה לפי בחירת הילדים בשם "מוסיפים צבע לחיים". בבוקר המסיבה התקיים מטבח טיפולי במחלקה, שבמסגרתו הכינו הילדים את הכיבוד למסיבה בעזרת השפית אפרת זוהר לבקוביץ. תערוכת "מוסיפים צבע לחיים", בהדרכתה של המורה ריקי לוי, הוצגה בלובי של בית החולים והעניקה חוויה של צבע, יצירה ואופטימיות למבקרים במקום.

לוח חכם ללמידה חווייתית במחלקת אשפוז ד' מפעיל המרכז החינוכי כיתה לימוד המתפקדת ממש "כמו בית ספר", עם מערכת שעות, הפסקות, מורה מחנכת, סייעת, מורים מקצועיים ואפילו שיעורי בית הניתנים לתלמידים. הלימוד בכיתה מגוון מאוד וכולל גם אמצעים טכנולוגיים מתקדמים, ביניהם "לוח חכם" לתצוגה אינטראקטיבית המחברת למחשב ומקרן. הלוח הינו מסך מגע וניתן לשלוט ממנו על התצוגה עצמה. באמצעות הלוח החכם מתקיימים שיעורים המאפשרים למטופלים למידה חווייתית, מגוונת ומסקרנת, המסייעת לתלמידים לצאת מהחולי ולעסוק בלמידה ובעולם הברי.

עו"סות טוב | חדש בשירות הסוציאלי

עם ילדי שניידר, חילקו לילדים החולים מתנות קטנות עם ברכות רפואה שלמה בעברית ובערבית - מחווה שנגעה ללב המשפחות כולן.

חלון הזדמנויות לילדים בסיכון בית חולים לילדים מהווה לעתים חלון הזדמנויות עבור ילדים בסיכון - נקודה שבה ניתן לאתר מצבים של אלימות כלפיהם. במהלך שנת 2012 טיפלו העובדות הסוציאליות והוועדה להגנת הילד ב-410 מקרים של חשד לסיכון, שכמחציתם הופנו מהמיון והשאר ממחלקות האשפוז והמרפאות. כ-210 ילדים הופנו על ידי צוות השירות הסוציאלי לטיפול פקידות סעד בקהילה, וכל השאר לשירותי רווחה אחרים. הטיפול ב-45 משפחות הועבר למשטרה. מרבית הילדים (320) הופנו בשל חשד להזנחה או להתעללות פיזית.

מפגשים לאימהות הפגים אימהות לילדים המאושפזים בפגייה חוברות יחד לשישה מפגשים עם אנשי מקצוע, מומחים לטיפול בפג: רופא בכיר מהפגייה, דיאטנית, מרפאה בעיסוק ויועצת הנקה. המפגשים מונחים על ידי עו"ס ליאת חיימוביץ והאחות עדי שיפלדרים. בסיום כל מפגש נערך דיון וניתן לאימהות מקום להביע רגשות ולקבל תמיכה מהמנחות ואימהות נוספות השותפות למצב.

רפואה שלמה בעברית ובערבית ביוזמתה של עו"ס ארוא פריג', הגיעה למכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת ולמערך ההמטו-אונקולוגי קבוצת בנות מכיתה ח' מחטיבת הביניים בכפר קאסם. הבנות, שהתרגשו מאוד מהמפגש הראשוני

אהבת האדם והאדמה - במחנה הכוויות

עמותת "ילדים שלנו". "הפרויקט הייחודי מאפשר לכל ילד נפגע כוויות להמשיך את תהליך ריפוי הצלקות הנפשיות ולהתהלך בגאווה כשווה בין שווים בחברה", אומרות נילי ויוליאנה, "בכל שנה אנו מחפשות דרכים ייחודיות להנחיל לילדים, בצד רגעי כף יקרים מפז, גם פעילויות עם ערכים לאהבת האדם, אהבת הארץ והאדמה. בזכות המרקם האנושי המגוון של המחנה, והרקע המשותף לכל הילדים, נוצרת אינטראקציה מיוחדת שבסופה הופכים הילדים לשגרירים של שיתוף, סבלנות וסובלנות". השנה הצטרפו למחנה שלושה רופאים מהודו, מומחים בכירורגיה פלסטית ובכוויות, כדי ללמוד על אופן הקמת מחנה לילדים נפגעי כוויות. הרופאים לקחו חלק פעיל בפעילויות והתרשמו עמוקות מהתהליך שעברו הילדים במהלך ימי המחנה.

המחנה לילדים נפגעי כוויות בכפר נהר הירדן כבר הפך למסורת של הצלחה, המובלת על ידי שתי מנהלות ממרכז שניידר - נילי ארבל, מנהלת השירות לפיזיותרפיה, ויוליאנה אשל, מנהלת השירות לריפוי בעיסוק, יחד עם שותפים רבים וטובים ומיטב אנשי המקצוע בישראל בתחום הטיפול בכוויות. מחנה 2013 נפתח ב-17 במארס באירוע מרשים שנערך בשמורת יערות הכרמל, בחסות קרן קיימת לישראל. בתום הפעילות, שבמהלכה היו הילדים משתתפי המחנה "יערנים ליום אחד", ננטעו שני עצים ביער - האחד, "עץ החיים" של המחנה, והשני לזכר ארוינג שניידר ומפעל חייו. המחנה מומן זו השנה החמישית ברציפות על ידי התורם מארה"ב, סמואל דיוויס, ולקחו בו חלק ילדים וחונכים מכל המגזרים והדתות, כאשר ההשתתפות המסיבית של ילדי שניידר במחנה התאפשרה בזכות סיוע של

בי"ח ירוק

במרכז שניידר חושבים לא רק על בריאות הילדים של היום אלא גם על בריאותם כבוגרים בעולם המחר. מתוך גישה זו, מרכז שניידר רואה עצמו מחויב להשתתף במאמץ להגנה על כדור הארץ, ולכן שם לעצמו למטרה להיות מרכז רפואי ירוק. "חשוב לנו שגם דורות העתיד יוכלו לממש את זכותם לחיות בסביבה בריאה, נקייה וטבעית", אומר מנהל בית החולים, פרופ' יוסף פרס. את יישום מדיניות איכות הסביבה, שגובשה על ידי הנהלת בית החולים, מוביל המנהל האדמיניסטרטיבי, רו"ח אילן שמש, שמפרט: "אנו מחויבים לעמוד הן בדרישות על פי דין והן בדרישות אחרות שלקחנו על עצמנו בתחום איכות הסביבה, בכלל זה לאמץ וליישם את עקרונות ת"י ISO 14001 לניהול סביבתי, לשפר באופן מתמיד את הביצועים הסביבתיים ולמנוע זיהום בכל האמצעים והטכנולוגיות העומדים לרשות בית החולים, לקבוע מטרות ויעדים שנתיים בתחום איכות הסביבה תוך בחינה שוטפת של ההיבטים הסביבתיים המשמעותיים בפעילותנו וצמצום השפעות סביבתיות, וכל זאת תוך הגברת המודעות לנושא בקרב העובדים, המטופלים, המבקרים והספקים שלנו - בפתיחות ובשקיפות מלאה".

שגרירים של רצון טוב

כמרכז רפואי מתקדם, המקיים קשרים בינלאומיים ענפים עם מדינות רבות ברחבי העולם, מרכז שניידר מארח דרך קבע שגרירים מארצות שונות. לאחרונה ביקרו בבית החולים שגרירי ארה"ב, איטליה וקוסטה ריקה, שסיירו במחלקות השונות בליווי מנהל מרכז שניידר, פרופ' יוסף פרס, והתרשמו מפעילות בית החולים. שגריר ארה"ב בישראל, דן שפיר (בתמונה מימין), הגיע לביקור במשלחת שכללה את אשת סגן השגריר ואת עובדי שגרירות ארה"ב. הם חילקו מתנות לילדים והתרגשו עמוקות מהביקור, שנועד בין השאר להמשיך ולחזק את שיתוף הפעולה בין מרכז שניידר והמוסדות הרפואיים בארה"ב. שגריר איטליה בישראל, פרנצ'סקו מריה טאלו, ביקר בבית החולים ביוזמת עמותת "ילדים שלנו" יחד עם רעייתו, היועץ לענייני מדע בשגרירות איטליה, ושגריר קולומביה לשעבר בישראל, דיוויד דה לה רוסה, החבר בעמותת "ילדים שלנו". בהמשך הגיע לביקור בשניידר שגריר קוסטה ריקה בישראל, רודריגו קרס, שסייר ביחידות בית החולים, ביניהן מכון הלב, היחידה לטיפול נמרץ חזה ולב וכיתות הלימוד של המרכז החינוכי. גם בביקורים אלו נבחנו אפשרויות של שיתוף פעולה בין מרכז שניידר לבין המוסדות הרפואיים בשתי המדינות.

למען היחידה לטיפול נמרץ חזה ולב

הופעה של הזמר אברהם טל עמדה במרכזו של אירוע התרמה ליחידה לטיפול נמרץ חזה ולב במרכז שניידר, בראשות ד"ר עובדי דגן ומנהלת הסיעוד רים עבד אל חי. ההכנסות מהמופע הוקדשו לרכישת ציוד ומכשור רפואי מציל חיים למטופלי היחידה. כ-700 איש קנו כרטיסים ואף הוסיפו ותרמו בערב עצמו. אחד הרגעים המרגשים באירוע היה נאומה של לימור פונימונסקי, אימו של איתי בן השנה וחצי המאושפז ביחידה מגיל שבועיים. מעל 100 מתנדבים עמלו ועזרו בארגון האירוע, ביניהם ארי אולבסקי, סמנכ"ל נופשונות, שניהל את התמיכה הלוגיסטית, אסף טור, מפיק האירוע, יעל תאנה-שפיר, שניהלה את יחסי הציבור, ילדי בית הספר לבישול TASTE ברעננה, שהכינו קייטרינג לקבלת הפנים, ובית עלמה באבן יהודה, שתרם את מקום המפגש. את האירוע יזם חוג ידידי היחידה ובראשו בלהה ניצן, המתנדבת בשניידר למעלה מ-20 שנים והשנה זכתה באות הנשיא להתנדבות, ואפרת ראלברוק, אימו של אריאל בן החמש, שעבר ניתוח לב מציל חיים בגיל חודש.

מימין: אברהם טל, ד"ר עובדי דגן וארי אולבסקי

התכנסנו כאן. כנסים בארץ ובעולם

כנס אונקולוגיה באורוגוואי כנס משותף באונקולוגיית ילדים נערך באורוגוואי במסגרת שיתוף פעולה בין המרכז לאונקולוגיה ילדים במונטווידאו לבין המערך ההמטו-אונקולוגי בשניידר. זו פעם שלישית בעשור האחרון שכנס זה מתקיים ביוזמת בני ברית באורוגוואי ובתמיכת משרד החוץ הישראלי. המטרה היא לשתף את הקולות במדינה הדרום אמריקנית בידע ובניסיון שנצברו בשניידר באונקולוגיית ילדים מתקדמת. בכנס נכחו רופאים ואחיות מרחבי דרום אמריקה ומשלחת משניידר שכללה את פרופ' יצחק יניב, ד"ר שפרה אש, ד"ר סלבדור פישר, תמר נתנזון וענת פלס בורץ.

רופאים מדברים HHT מרכז שניידר אירח כנס משפחות בנושא HHT (תסמונת אוסלר-וובר-רנדו) ביחד עם עמותת ה-HHT הישראלית. הכנס אורגן על ידי ד"ר מאיר מי-זהב, המנהל בשניידר את המרכז הארצי לטיפול במחלה זו. בכנס הרצו מומחים מכל התחומים: ד"ר מאיר מי-זהב (התייצגות המחלה בארץ בטיפול במחלה), פרופ' איתן יניב (דימומי אף ב-HHT), ד"ר אלחנן ברוקהיימר (סגירת AVM ריאתיים על ידי צנתור), ד"ר אסף יששכר (מחלות כבד ב-HHT), ד"ר נטע גולדשמידט (גנטיקה של HHT) וד"ר גיא רפאלי (ניורודיולוגיה פולשנית לעזרת טיפול ב-HHT).

מדברים על אפילפסיה הכנס ה-8 לניורולוגיה פדיאטרית לזכרו של ד"ר רפי וייץ נערך על ידי המכון לניורולוגיה בשניידר, הפעם בנושא "אפילפסיה בילדים", בהשתתפות של כ-100 רופאים. הרצאות אורח נשאו פרופ' אורי קרמר, מנהל השירות לאפילפסיה בילדים במרכז הרפואי ת"א, וד"ר בודווין גונינג מהולנד. במהלך הכנס הרצו מנהל המכון פרופ' אבינועם שופר, ד"ר שרה קיווית, יועצת באפילפסיה וב-EEG, ד"ר תמר שטינברג, מנהלת המכון להתפתחות הילד, ורופאי המכון לניורולוגיה - ד"ר איילת הלוי, ד"ר קרן פוליטי, ד"ר שרון אהרני, ד"ר וליד קעדאן וד"ר רוני כהן.

"מסע אל העצמי" כנס שנתי של השירות לעבודה סוציאלית, "מסע אל העצמי", ייערך ב-8.5.13 ויעסוק בהתמודדות של מטופלים ומטופלים עם חוויות החולי. הכנס יכלול מחקרים, חוויות אישיות והיבטים תיאורטיים של המפגש האישי המורכב עם התנסויות אלו.

ניתוח לב פתוח שסגר מעגל

סגירת מעגל במרכז שניידר: אם ובנה עברו ניתוח לב פתוח, בשל אותו מום מולד, בהפרש של 12 שנים. הצוות הרפואי והסיעודי ביחידה לטיפול נמרץ חזה ולב התרגש מאוד לפגוש שנית את האם הצעירה, אשר ליוותה את בנה לתיקון המום הלבבי המולד, הזהה למום המולד שהיא עצמה סבלה ממנו. הילד בן השמונה, שנולד כמו אימו עם היצרות במוצא חדר שמאל, עבר את הניתוח בהצלחה, החלים במהירות ושוחרר לביתו. הצוות לא יכול היה שלא להיזכר, כיצד בשנת 2001 הגיעה האם לשניידר על מנת לעבור ניתוח לב פתוח לתיקון אותה בעיה בדיוק. הניתוח של האם כלל פתיחה של מוצא חדר שמאל, החלפת עורק ראשי בעורק ריאה והשתלת עורק ריאה חדש. לאחריו היא חברה למכשיר ECMO המחליף את פעילות הלב, וכעבור מספר ימים, אחרי התאוששות מספקת של שריר הלב, שוחררה לביתה. "צוות היחידה מטפל מדי שנה במאות ילדים, ופעמים רבות אנו סקרנים לגבי מטופלינו הצעירים וכיצד המשיכו את חייהם", אמר ד"ר עובדי דגן, מנהל היחידה לטיפול נמרץ חזה ולב, "במקרה הזה נקרתה הזדמנות מרגשת לסגור מעגל, עבור המשפחה ועבורנו". כ-70% מהילדים עם מומי לב מולדים בישראל מנותחים במרכז שניידר ומטופלים ביחידה לניתוחי חזה ולב, בראשות ד"ר דגן ומנהלת הסיעוד רים עבד אל חי. היחידה מטפלת מדי שנה במאות תינוקות, ילדים ובני נוער, מרחבי הארץ ומח"ל, הסובלים מבעיות לב מורכבות.

ד"ר עובדי דגן

קוצב לב הושטל בפגה במשקל 1.3 ק"ג

ד"ר רמי פוגלמן (במרכז) וד"ר גבי אמיר (משמאל) במהלך הניתוח

מומחי שניידר הצילו את חייה של פגה במשקל 1,350 גרם, אחת מזוג תאומים, באמצעות השתלת קוצב לב פחות משעה לאחר הלידה. מדובר במקרה ראשון בישראל, ובין הבודדים מסוג בעולם, שבו מבוצע ניתוח השתלת קוצב בפג במשקל כה נמוך. הפגה נולדה עם מום לבבי מסכן חיים - חסם חשמלי מלא בהולכה לחדר לב, שזוהה כבר בשבוע ה-22 של ההיריון. דופק ליבה עמד על 40 פעימות לב בדקה לעומת 100-180 פעימות בתינוק בריא. על אף משקלה הנמוך של התינוקת, החליט ד"ר רמי פוגלמן, מנהל היחידה להפרעות קצב, וד"ר עינת בירק, מנהלת מכון הלב, להשתיל בגופה קוצב לב שהותאם במיוחד לממדיה על ידי היצרן, חברת מדטרוניק. עשרות אנשי צוות, גינקולוגים, נאנטולוגים, קרדיולוגים, כירורגים,

מרדימים ואחיות חדר ניתוח נערכו לניתוח חירום קיסרי שהתקיים בשניידר. מייד עם היוולדה, לאחר אחיה התאום הבריא, הועברה התינוקת לניתוח השתלת הקוצב שבוצע על ידי ד"ר גבי אמיר, מנתח חזה ולב בכיר. בסיום הניתוח המוצלח, כשדופק ליבה עומד על 120 פעימות לדקה, היא הועברה לפגית שניידר בראשות פרופ' לאה סירוטה. כעבור חמישה שבועות, לאחר שהתאוששה והעלתה במשקלה, שוחררה התינוקת לביתה כשמצבה טוב. "למרות שאנו מורגלים בניתוחי לב מורכבים גם בפגים ותינוקות קטנים, הרי שהניתוח הנדיר הזה ריגש גם את הוותיקים והמנוסים בצוות", סיכם ד"ר פוגלמן, "למראה הפגה הקטנה משתחררת הביתה, קשה להאמין איזו כברת דרך היא עשתה כבר בשבועות הראשונים לחייה".

חיוכים של תקווה

הילדה חלא עודה, בת שש וחצי, עברה ניתוח השתלת כליה בשניידר ב-1 בינואר 2013. השתלת האיברים הראשונה בילדים בשנה האזרחית בוצעה על ידי צוות מערך ההשתלות בבית החולים בראשות פרופ' איתן מור. במהלך שנת 2012 עברו 26 ילדים השתלות איברים במרכז שניידר. בתמונה: חלא עם רחלי גבע, מנהלת הסיעוד במחלקת ילדים ג'.

סיימו את 2012 בהצטיינות

"מכונה אחת יכולה לעשות את העבודה של חמישים אנשים רגילים. אף מכונה לא יכולה לעשות את העבודה של אדם אחד יוצא דופן" (אלברט הובארד)

חמישה עובדים וצוות אחד במרכז שניידר זכו בפרסי "העובד המצטיין" לשנת 2012, לאות הערכה על המסירות והיוזמה שגילו במהלך השנה החולפת. בטקס מרגש, שאורגן ונהל על ידי מחלקת משאבי אנוש בראשות עו"ד רבקה קיזר, הוענקו פרס מנהל המוסד ופרס מנכ"ל כללית, ציונים לשבח ופרסי הוקרה, על ידי פרופ' יוסף פרס, מנהל בית החולים, רו"ח אילן שמש, המנהל האדמיניסטרטיבי, ונורית ברוך, מנהלת הסיעוד.

במסגרת טקס המצוינות הוענקו גם שלושה פרסי **ציון לשבח**:
ד"ר רמי פוגלמן, מנהל היחידה להפרעות קצב לב במכון הלב.
בת מנחם, סגנית אחות אחראית במחלקת אשפוז א'.

צוות המרכז לשתל קוליארי.
כמו כן הוענקו **פרסי הוקרה** לשני עובדים מצטיינים:
טובה בסון, מזכירת מחלקת ביטחון.
גיא כפיר, טכנאי רנטגן במכון לרפואה גרעינית.

סיכם את הטקס ואת תהליך המצוינות כולו פרופ' יוסף פרס, מנהל בית החולים: "עובדים רבים במרכז שניידר מבצעים את עבודתם במקצועיות, בנאמנות ובמסירות רבה, ולכן, תהליך בחירת העובדים המצטיינים אינו פשוט. העובדים המצטיינים נבחרו השנה בזכות היכולת הבין-אישית הגבוהה שלהם, הידע המקצועי הרב, היוזמה והחדשנות, המסירות, הרגישות והכבוד שהם רוחשים למטופלים הצעירים, בני משפחותיהם ועמיתיהם. אני גאה לחלק את הפרסים לעובדים ראויים אלה".

פרס מנהל המוסד ופרס מנכ"ל כללית הוענק לד"ר דוד בן מאיר, מנהל היחידה לאורולוגיה.

ד"ר בן מאיר, בוגר לימודי רפואה באוניברסיטת בן גוריון, החל ב-1997 את התמחותו בכירורגיה אורולוגית במרכז רפואי רבין. לאחר קבלת תואר מומחה, נסע לאוסטרליה לשנתיים להשתלמות עמיתים באורולוגיית ילדים. בשנת 2005 החל לעבוד כרופא בכיר ביחידה לאורולוגיית ילדים במרכז שניידר ובשנת 2012 התמנה למנהל היחידה.

ד"ר בן מאיר הוא בעל ידע מקצועי קליני רב וראייה כוללת, פועל תוך חדשנות מחשבתית, בעל יוזמות חדשות לקידום איכות הטיפול ומשקיע בלימוד ובהטמעה של תחומים חדשים במקצועו. הוא ניחן ביכולת בין-אישית יוצאת דופן, יוצר קשר חם ואישי עם מטופליו ועם בני משפחותיהם, ומגלה סבלנות רבה, כבוד ורגישות, הן כלפי עמיתיו בבית החולים והן כלפי הילדים המטופלים. הוא מבצע את עבודתו תוך אכפתיות, נאמנות ומסירות, בצניעות ובענווה, ומשרה במטופליו ביטחון ואמון.

לזכרו

ב-23.3.13 הלך לעולמו בטרם עת ד"ר **יעקב גושן ז"ל**, רופא בכיר במחלקה ההמטו-אונקולוגית ומהמובילים בארץ בשטח הסרקומות בילדים. כולנו כואבים את לכתו של אחד מוותיקי שניידר, רופא בעל ידע מקצועי וכללי עשיר, מסור למטופליו ואהוב על תלמידיו ועמיתיו. צוות שניידר כולו משתתף בכאבה של המשפחה ומחזק את ידיה של חברתנו לעבודה יסמין גולדברג, בתו של ד"ר גושן ז"ל, העובדת כאחות במלר"ד. יהי זכרו ברוך.

שאו ברכה

אירית פורת, מנהלת השירות לתזונה ודיאטה במרכז שניידר, מונתה למנהלת המחלקה לתזונה, משפט ואתיקה באוניברסיטת חיפה.
פרופ' שלומית שליטין קיבלה דרגת פרופסור חבר בפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר באוניברסיטת תל אביב.
פרופ' לינה באסל קיבלה דרגת פרופסור חבר בפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר באוניברסיטת תל אביב, ומונתה כמנהלת יחידת גנטיקת ילדים במרכז שניידר.

מש"א היה

פורים אדיר הופעה של אדיר מילר, להקה שסחפה את כולם בריקודים ותחרות תחפושות נושאת פרסים עמדו במרכז נשף פורים לעובדי שניידר. המסיבה נערכה כמדי שנה בשיתוף פעולה בין הנהלת בית החולים, ועד העובדים וועד הרופאים. כל המשתתפים רכשו כרטיסים מכספם וזכו לאירוע מיוחד ומהנה. להתראות בפורים הבא.

פרישה נעימה ברבעון הראשון של 2013 פרשו לגמלאות **נגבה סבג** - מנהלת לשכת מנהל בית החולים, **טטיאנה טפליצקי** - פיזיותרפיסטית, **אנה קושלין** - מזכירת המעבדה הדחופה, **גילת יפה** - מזכירה רפואית מערך אמבולטורי, **לאה כץ** - אחות ביחידת ההתאוששות, **טובה ספיר** - פסיכולוגית במכון להתפתחות הילד. איחולי בריאות ואושר לכולם!

סמכות הורית כענף ייצוא

צוות המרפאה לסמכות הורית במרכז שניידר הוזמן לבלגיה ולהולנד כדי להכשיר פסיכולוגים, פסיכיאטרים ועובדים סוציאליים בשיטות טיפוליות שפותחו בישראל

צוות המרפאה לסמכות הורית בשניידר, בעת הביקור בבלגיה

עקרונות הסמכות ההורית החדשה, שפותחו בארץ ומיושמים מזה שמונה שנים במסגרת המרפאה לסמכות הורית במרכז שניידר, מעוררים עניין רב במדינות אירופה.

צוות המרפאה לסמכות הורית, בראשות הפסיכולוג הקליני עידן עמיאל, הוזמן להעביר הכשרה מקצועית לפסיכולוגים, פסיכיאטרים ועובדים סוציאליים מבלגיה, המתמודדים מול בעיות התנהגות של ילדים ובני נוער. ההכשרה התקיימה ביוזמת מספר גופים מקצועיים מבלגיה, ביניהם מחלקות אשפוז בבתי חולים, מרפאות פסיכולוגיות ומוסדות אימוץ ממסלתיים, במטרה להתמקצע באמצעות יישום העקרונות הטיפוליים שלפיהם פועלת המרפאה לסמכות הורית במרכז שניידר. בנוסף להכשרה בבלגיה ביצע צוות המרפאה הכשרה גם לאנשי מקצוע בהולנד, שם נערך לאחרונה כנס מקצועי שהועבר על ידי שישה אנשי מקצוע מהמרפאה בשניידר ועורר עניין רב בקרב מטפלים באירופה. ההתעניינות הרבה בגישה זו באירופה החלה בזכות הסיוע שהגיש צוות המרפאה לסמכות הורית בשניידר, לצוות מחלקה פסיכיאטרית סגורה בבית חולים הפסיכיאטרי De Bascule באמסטרדם. יישום עקרונות הסמכות ההורית שפותחו בישראל הצליחו להביא לצמצום דרמטי בשימוש בחדרי בידוד לילדים מאושפזים במצבי אלימות קיצוניים. הפרויקט זכה בשנת 2010 בפרס ממשלתי יוקרתי בהולנד, ותרם להפצתם של פרויקטים נוספים בתחום זה בבלגיה ובהולנד במהלך השנים האחרונות. סמכות הורית היא הבסיס להתנהלות תקינה של דינמיקה משפחתית. הורים "נוכחים" הם הורים היכולים להציב גבולות לילד ולמתבגר, להתמודד עם פרובוקציות ותסכולים, לשמור על ערכים

משפחתיים החשובים להם ולייצר אקלים משפחתי נעים ותומך עבור בני המשפחה. הדרכת הורים מיועדת להורים לילדים עם קשיי משמעת ובעיות התנהגות: ילדים המשתמשים בוכחות מתמדת, צעקות ואף אלימות פיזית, היעלמויות מהבית, או ילדים הנמצאים בסכנת הידרדרות לסמים ופשע. בנוסף, מיועדת ההדרכה להורים לילד המסרב לשחק פעולה עם משימות חיים בסיסיות או לילד

המסרב לקבל עזרה טיפולית. עקרונות הסמכות החדשה פותחו בשיתוף פעולה בין פסיכולוגים מהמרפאה לסמכות הורית לבין פרופ' חיים עומר מאוניברסיטת תל אביב. גישה זו מיושמת במשך קרוב לעשור (החל משנת 2004) במרפאה בשניידר בניהולו של הפסיכולוג עידן עמיאל ובמסגרת המחלקה לרפואה פסיכולוגית בראשות פרופ' אלן אפטר.

דאבל ריטלין

שיעור מתן ריטלין לילדים ובני נוער הוכפל בארבע שנים, מ-3.6% בשנת 2007 ל-7% בשנת 2011 – כך מגלה מחקר משותף של מומחי מרכז שניידר ומחוז שרון שומרון בכללית

מחקר מקיף של מומחי מרכז שניידר ומחוז שרון שומרון של הכללית, שסקר כ-121,000 ילדים ובני נוער, מצא כי בתוך ארבע שנים הוכפל שיעור מתן התרופה ריטלין לילדים ובני נוער בני 6 עד 18. מנתוני המחקר עולה, כי בשנת 2007 נטלו 3.6% מהילדים ריטלין, לעומת 7% שנטלו את התרופה בשנת 2011. המחקר

נערך בראשות פרופ' ג'אבר לוטפי, רופא בכיר במכון לנוירולוגיה בשניידר ומנהל המרכז לבריאות הילד של כללית בטייבה, בשיתוף עם ד"ר שמואל ריגלר, מנהל מנהלת חפר, ד"ר גרי דיאמונד, רופא בכיר במכון להתפתחות הילד במרכז שניידר, ופרופ' אבינועם שופר, מנהל המכון לנוירולוגיה בשניידר. המחקר מגלה, כי בקרב האוכלוסייה היהודית קיבלו ריטלין 11% מהילדים לעומת 2.5% בלבד שקיבלו את התרופה בקרב ילדי המגזר הערבי. עוד עולה כי שכיחות מתן התרופה היא פי ארבעה בקרב בנים לעומת בנות, וכי נטילת ריטלין מוגברת

בקרב אוכלוסייה חילונית במעמד סוציו-אקונומי גבוה. לדברי פרופ' לוטפי, סיבות שונות יכולות להביא להכפלה של נטילת ריטלין בקרב ילדים בשנים האחרונות, ביניהן הגברת המודעות בקרב הציבור להפרעות קשב וריכוז והיכולת לטפל בהן באופן תרופתי. "המלצת החוקרים היא לפעול להגברת המודעות בקרב הרופאים לנהוג בשיקול דעת לפני מתן התרופה, כאשר המגמה היא הפחתת מתן תרופה לאוכלוסיית הנוער היהודית והגברת המתן בקרב אוכלוסיית הנוער הערבית, בהתאם לצרכים". התרופה ריטלין ניתנת מאז שנות החמישים של המאה העשרים לטיפול בהפרעת קשב וריכוז אצל ילדים ומבוגרים, והשימוש בה גובר בהתאמה לשכיחות הגבוהה של ילדים ובני נוער המאובחנים עם הפרעות קשב וריכוז ברחבי העולם. בקהילה הרפואית קיימות עמדות שונות לגבי יעילות התרופה וסיבוכים אפשריים, שבחלקן אינן מבוססות על מחקרים מדעיים.

חדש בארץ: כירורגיה טורקוסקופית לתינוקות

מרכז שניידר מצטרף למרכזים רפואיים ספורים בעולם, המבצעים ניתוחים טורקוסקופיים מתקדמים של בית החזה לתינוקות עם מומי ריאות מולדים

מימין: פרופ' נפתלי פרויד וד"ר דרגן קרברושיץ בזמן ניתוח

צוות המערך הכירורגי במרכז שניידר החל לבצע ניתוחים טורקוסקופיים מתקדמים של בית החזה באמצעות טכנולוגיה זעיר פולשנית. הניתוחים הללו (Advanced Thoracoscopic Surgery) מתבצעים במקרים של הימצאות ציסטות בבית החזה ובמקרים של מומים מבניים מולדים של הריאות, הגורמים לשכיחות גבוהה של דלקות ריאה חוזרות ונשנות ולממאירות בטווח הרחוק. במהלכם מתבצעת כריתה חלקית של אונת הריאה או כריתת קטע מהרקמה הריאתית החולה - ללא פתיחת בית החזה וללא היווצרות צלקות גדולות. השיטה הזעיר פולשנית מונעת עיוות של החזה כתוצאה מהניתוח ומאפשרת לתינוקות המטופלים אשפוז קצר ושחרור מהיר לביתם.

במסגרת השירות החדש ביצעו לאחרונה פרופ' נפתלי פרויד, מנהל המחלקה הכירורגית במרכז שניידר וד"ר דרגן קרברושיץ, סגן מנהל המחלקה הכירורגית ומנהל השירות לכירורגיה זעיר פולשנית, סבב ניתוחים טורקוסקופיים בילדים, בהשתתפות המוביל והחלוץ בניתוחים טורקוסקופיים בילדים, ד"ר סטיבן רוטנברג, מנהל המחלקה לכירורגית ילדים בבית החולים לילדים רוקי מאונטיין בקולורדו, ארה"ב. בתום סבב ניתוחים זה, הצטרף מרכז שניידר לבתי החולים הספורים בעולם המבצעים ניתוחים מעין אלו.

נלחמים בזיהומי מעיים בילדים

בעזרת מענקי מחקר בינלאומיים ושיתופי פעולה רחבים, עמלים פרופ' שי אשכנזי וצוותו למניעת זיהומי מעיים בילדים - גורם תחלואה ותמותה, המביא מדי שנה למותם של כשני מיליון ילדים בעולם

שליד מרכז שניידר נחקרו המגנטונים התאיים הקשורים לזיהומי המעיים ולסיבוכיהם, בסיוע הקרן הדו לאומית למדע ישראל-ארה"ב (BSF). לאור זאת פותחו ונבחנו חיסונים מצומדים נגד שיגלה, חיידק הדיזנטריה, באמצעות מענקי מחקר של המכונים הלאומיים לבריאות בארה"ב (NIH) ותוך שיתוף פעולה עם חוקרים במרכז הרפואי שיבא ובארה"ב. את המחקר הוביל פרופ' שי אשכנזי, מנהל מחלקת אשפוז א' ומומחה למניעת זיהומים. לדבריו, "החיסון נגד שיגלה סוני, שנבחן ב-15 מרכזים בארץ, נתן הגנה של 71% לילדים בגיל שלוש עד ארבע שנים, אולם לא היה יעיל מספיק בילדים קטנים יותר; לאור זאת נחקר כעת חיסון משופר. לאחרונה הושג מענק מחקר מטעם האיחוד האירופאי של למעלה מ-11 מיליון יורו (מהם כ-1.25 מיליון יורו לישראל), שנועד לפיתוח חיסונים נגד זיהומי מעיים הנגרמים על ידי חיידקי שיגלה ואשריכיה קולי. מדובר במחקר רב-מרכזי, הכולל עשר מדינות ומתנהל תחת השם STOPENTERICS. המחקר יבוצע בארץ תחת כנפי הפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב, בניהולו של פרופ' דני כהן, בעוד שהמרכיב הקליני בילדים יבוצע במרכז שניידר. אנו תקווה שמחקרים מעמיקים אלה יישאו פרי לשיפור בריאותם של ילדי העולם".

הבריאות העולמי הם גורמים לפטירת כשני מיליון ילדים מדי שנה, מרביתם במדינות מתפתחות. במעבדת המחקר למחלות זיהומיות בילדים

שלשולים, הנגרמים במרבית המקרים עקב זיהומים של דרכי העיכול, מהווים גורם משמעותי לתחלואה ולתמותה בילדים. לפי הערכת ארגון

מימין: המהנדס ערן אטלס, ד"ר רויטל נימרי, מומחית באנדוקרינולוגיה וסוכרת, פרופ' משה פיליפ, מנהל המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת במרכז שניידר, עם ילדה המחוברת למערכת ה-MD Logic

דרים-טים

רפואה ישראלית פורצת דרך: התוצאות המוצלחות של ניסוי הבלבל המלאכותי (פרויקט DREAM), שמובילים מומחי מרכז שניידר במטרה לתת פתרון ממשי וישים לחולי סוכרת, פורסמו לאחרונה ב-New England Journal of Medicine, כתב העת הרפואי היוקרתי בעולם. החלום הופך למציאות

חייושן חכם שסוגר את הלולאה

מיליוני ילדים, מתבגרים ומבוגרים סובלים מסוכרת התלויה באינסולין ומצריכה איזון מרבי של רמות הסוכר כדי למנוע סיבוכים קצרי טווח וארוכי טווח. איזון מטבולי קפדני מצריך תכנון מדויק של דיאטה, פעילות גופנית וחשיבוש כמויות אינסולין. הבלבל המלאכותי פותח בשניידר, על ידי המרכז לטכנולוגיות בסוכרת במרכז הארצי לסוכרת נעורים, על מנת לסייע לחולי הסוכרת להגיע לאיזון מטבולי טוב ללא העול הכרוך בכך. בפיתוח החדשני עוסק צוות רב מקצועי של המרכז הכולל מהנדסים, רופאים, אחיות ודיאטניות. הצוות רשם הישג עולמי כאשר פיתח את האלגוריתם של הבלבל המלאכותי, המקשר בין משאבת האינסולין לבין החיושן הרציף. האלגוריתם מעבד את המידע המגיע מהמטופל, "לומד" את הצרכים הספציפיים שלו, ונותן הוראה למשאבה להזיקי אינסולין לחולה במינון המדויק בהתבסס על רמות הסוכר האישיות שלו. התוצאה היא מערכת ה-MD Logic - פיתוח ש"סוגר את הלולאה" בין החיושן למשאבה ובכך משחרר את המטופל מהטרחה היומ-יומית של הטיפול בסוכרת, מפחית חשש מהיפוגליקמיה בעת שינה וצפוי לשפר מאוד את איכות חייהם של אלפי מטופלים: רק במרכז הארצי לסוכרת נעורים בשניידר נמנים כ-1,600 מטופלים עם סוכרת מסוג 1, כאשר כ-150 מטופלים חדשים נוספים למכון מדי שנה.

(Pancreas consortium), בהשתתפות שלושה מרכזים רפואיים אקדמיים: המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת במרכז שניידר - המרכז הארצי לסוכרת נעורים, בראשות פרופ' משה פיליפ; המרכז לאנדוקרינולוגיה פדיאטרית וסוכרת בבית החולים האוניברסיטאי לילדים בלובליאנה, סלובניה, בראשות פרופ' תדה בטלינו; והמחלקה לאנדוקרינולוגיה פדיאטרית של בית החולים בהאנובר, גרמניה, בראשות פרופ' תומס דנה ופרופ' אולגה קורדונורי. את הפרויקט הייחודי יזם ומוביל צוות המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת בשניידר, במטרה להביא ליישום הבלבל המלאכותי בשימוש שגרתי בקרב ילדים ומבוגרים עם סוכרת מסוג 1. "הלילה הוא זמן רגיש ביותר, כאשר חולי סוכרת מסוג 1 אינם יכולים לשלוט על רמות הסוכר שלהם ולכן חשופים לתנודות קיצוניות ברמות הסוכר", מסביר מוביל המחקר, פרופ' משה פיליפ, "השימוש בבלבל המלאכותי עשוי לשנות את חייהם של חולי הסוכרת, ותוצאות המחקר חשובות ביותר לשם המשך הפיתוח הקליני של מכשיר אשר יוכל לשמש להם כ'גלוקוז-סיטר' בביתם". השימוש בבלבל המלאכותי במשך הלילה, עשוי, בפעם הראשונה, להביא להקלה המיידית לחולי סוכרת מסוג 1 ולהוריהם. "הפיתוח הקליני של הבלבל המלאכותי יביא לחולים שלנו חופש והקלה באורח חייהם, מבלי לפגוע באיזון המטבולי", מציין פרופ' פיליפ.

עכשיו זה רשמי: New England Journal of Medicine, העיתון הרפואי היוקרתי בעולם, פרסם בגיליון מ-28.2.13 את תוצאות הניסוי הרפואי בבלבל מלאכותי, שבוצע על ידי צוות המחקר במרכז שניידר בפעם הראשונה מחוץ לבית החולים, במסגרת קייטנת מחנה סוכרת. הניסוי כלל 56 ילדים, בני נוער ומבוגרים צעירים עם סוכרת מסוג 1, שחלקם טופלו באמצעות הבלבל המלאכותי (MD-Logic artificial pancreas system) וחלקם (קבוצת הביקורת) במשאבות אינסולין ובחיושן סוכר הקיימים כיום. מתוצאות הניסוי עולה, כי שימוש בבלבל המלאכותי במשך הלילה הניב מספר קטן משמעותי של מקרים, שבהם נרשמה ירידה אל ערכי סוכר נמוכים (היפוגליקמיה). השימוש במערכת המתקדמת קיצר את הזמן שהמטופלים היו עם רמות סוכר נמוכות מהנורמה, בהשוואה לאלה שטופלו במשאבות אינסולין וחיושנים. יתרה מכך, רמת הסוכר נשמרה בטווח הצר של כמעט-נורמלי למשך זמן ארוך יותר וללא צורך בהתערבות המטופלים, בקרב אלה שטופלו בבלבל המלאכותי לעומת קבוצת הביקורת.

"לשנות את חיי חולי הסוכרת"

מדובר במחקר קליני, פרוספקטיבי, אקראי, רב מרכזי ורב לאומי, שנערך במסגרת קונסורציום ה-DREAM (Diabetes Wireless Artificial)

גוף ונפש, יחידה אחת

היחידה להתערבות במצבי משבר היא יחידת אשפוז פתוחה, הנותנת מענה לילדים ונוער עם קשת רחבה של בעיות אקוטיות המשלבות היבטים רגשיים ופיזיים. כדי להבין איך זה פועל נפגשנו לשיחה עם מנהלת היחידה, ד"ר סילבנה פניג, מנהל המחלקה לרפואה פסיכולוגית, פרופ' אלן אפרט, האחות האחראית תמי טהר והפסיכולוגית האחראית מירה הורוביץ

כי מספר המקרים אינו גדול דיו, אבל שמנו לב שבקרב בנות שקיבלנו עם בעיה זו - היא הייתה משולבת בהפרעת קשב וריכוז, מספרת ד"ר פניג, "שילבנו טיפול התנהגותי ותרופתי, הנהוג בהפרעות קשב, וזה עזר. למיטב ידיעתנו אלו מקרים ייחודיים בארץ; גם בעולם לא מצאנו על כך הרבה בספרות."

"ילדים במשבר גדול"

כ-40% מהמטופלים ביחידה סובלים מהפרעת אכילה קלאסית, בעיקר אנורקסיה, בולמיה והשמנת יתר חולנית. "במקרים של אנורקסיה נרבוסה, לרוב תהיה עלייה במשקל; האתגר הוא לעשות זאת בלי זנדה - במחלקה פתוחה ובשיתוף פעולה של המטופל. לגבי בולמיה, ההתקפים של אכילת יתר והקאות נעלמים בדרך כלל כשמגיעים למחלקה; האתגר הוא לשמור על ההשגים בחזרה לבית ולבית הספר. במקרים של השמנת יתר חולנית אנו מיישמים פרוטוקול ייחודי להערכה וטיפול שמרני מכון להקלה סימפטומטית, ובהתאם לצורכי המטופל, הכנה לניתוח בריאטרי (ניתוח קיצור קיבה) ומעקב לאחריו. צוות רב מקצועי (כירורגים, אנדוקרינולוגים, סיעוד, דיאטנים וצוות פסיכו-סוציאלי) מעריך ומכין לניתוח ילדים המועמדים לניתוחי שריון, ומבצע מעקב ומחקר בתחום זה."

לפני השחרור, הצוות משקיע רבות בהכנה להמשך טיפול בקהילה. הנתונים מראים, כי בקרב מטופלים הסובלים מאנורקסיה, המגיעים למשקל היעד ומשתחררים בסיום תוכנית טיפולית - אחוז האשפוזים החוזרים נמוך ביותר. ההצלחה נזקפת לתוכנית טיפול ייחודית של היחידה, המספקת מעקב ארוך טווח ומעניקה למטופל כלים להתמודד עם חזרת המחלה בעיקר בשנה הראשונה לאחר השחרור.

"חשוב לראות את היחידה להתערבות במצבי משבר כמרכיב בתוך רצף טיפולי שאנו מספקים", מסביר פרופ' אפרט, "אנו מטפלים בילדים מורכבים ברפואת הנפש, ילדים שמאושפזים בבית חולים כללי, במשבר גדול, שצריכים בשל כך טיפול פסיכיאטרי באשפוז. יש לנו מרפאה למקרים היותר קלים, יחידת אשפוז ואשפוז יום, מעטפת של בית חולים שלישוני לילדים, מעקב מתמשך - כל מה שמאפשר למנוע התדרדרות, 'לתפוס בזמן' ולשמר את הישגי הטיפול."

מגיעים אל מיטת הילד

אחד האתגרים המרכזיים של עבודת הצוות הוא סירוב או קושי של המטופל לשתף פעולה עם ההמלצות הטיפוליות. אי הענות לטיפול (Non-compliance) יכולה להוות סכנת חיים ישירה ומיידית. מסבירה הפסיכולוגית מירה הורוביץ: "ילד עם סוכרת שמתנגד להזריק אינסולין,

האינטגרציה הנוצרת ביחידה, בין פסיכיאטריה של הילד והמתבגר, רפואת ילדים ורפואת מתבגרים, מושתתת על צוות רב תחומי הכולל רופאים פסיכיאטרים, פסיכולוגים, אחיות, מורים, דיאטניות, מטפלים באמנויות ומעטפת של רופאים מומחים בכל המקצועות במרכז שניידר לרפואת ילדים."

לא רק הפרעות אכילה

למרות הדרישה הגוברת בטיפול במקרים של הפרעת האכילה, זהו רק פן אחד בפעילות היחידה. הצוות מתמחה בקשת נרחבת של מחלות גופניות עם תחלואה רגשית-נפשית נלווית: ילדים עם מחלות גופניות, המתקשים בהתמודדותם עם הדרישות הרפואיות עד כדי חוסר יכולת לתפקד או פגיעה נוספת בגוף (לדוגמה, אי ספיקת כליות ושתייה מרובה של נוזלים המסכנת חיים; ילדים הסובלים מסוכרת ולא מזריקים אינסולין), מתבגרים עם אנקופרזיס כרוני - הפרשת צואה

לא רצונית, ילדים עם בעיות נפשיות שפוגעות בגוף (Self Multilation), כולל התמחות ייחודית בילדים מתחת לגיל 12 עם בעיות נפשיות, הזקוקים ליחידה שתספק להם ולהוריהם מסגרת טיפולית אינטנסיבית שאינה סגורה ואינה בבית חולים פסיכיאטרי.

קבוצה נוספת הם ילדים המתלוננים על סימפטומים גופניים ממקור לא ידוע, כמו כאב, חולשה, התכווצויות או שיתוקים ללא סיבה אורגנית ברורה (Pseudo seizures), למשל - התקפי אפילפסיה מדומים, שכבר הפסיקו ללכת לבית הספר או להיפגש עם חברים. "אלו מקרים שבהם בירור רפואי לא העלה תוצאות וטיפול רפואי אינו עוזר", מסבירה הפסיכולוגית האחראית ביחידה, מירה הורוביץ, "אנו לא חוקרים מה מקור הבעיה אלא עוזרים לילד לחזור לתפקוד. מכיוון שלא נמצא פתרון רפואי, הנפש יכולה לעזור להפחתת הסבל". מומחיות נוספת שפותחה לאחרונה ביחידה היא טיפול באוננות אובססיבית אצל בנות צעירות (בנות שש עד שמונה) באמצעות טיפול התנהגותי וטיפול פסיכו-פרמקולוגי בריטלין. "אין מחקר מדעי,

על בסיס החזון שלפיו לא ניתן להפריד בין גוף לנפש, קמה ופועלת במרכז שניידר היחידה להתערבות במצבי משבר, מהבודדות בבתי חולים בארץ הנותנות מענה טיפולי לילדים ובני נוער עם מגוון בעיות המשלבות היבטים רגשיים, נפשיים וגופניים."

היחידה פועלת במסגרת המחלקה לרפואה פסיכולוגית בבית החולים בראשות פרופ' אלן אפרט. התוכנית הטיפולית מותאמת לילדים ומתבגרים עד גיל 18, והמסגרת האשפוזית היא פתוחה, ייחודית מסוגה בארץ. "כייחידה פתוחה אנו מקבלים רק מטופלים המעוניינים לבצע שינוי, ללא סילבנה פניג, "החווה הטיפולית נבנה ביחד עם המטופל תוך מעורבות אינטנסיבית של המשפחה. האתגר הגדול הוא לעבוד עם המטופל על הגברת המוטיבציה לשינוי. הניסיון שלנו מראה, שהשיטה היעילה ביותר היא גיוס כוח הרצון של המטופל."

"השיטה היעילה ביותר היא גיוס כוח הרצון של המטופל". ד"ר סילבנה פניג עם מטופלת

להתמחות של פסיכיאטרים ופסיכולוגים, מקיימת כנסים מקצועיים והכשרות לפרקטיקה בהפרעות אכילה, ומצויה בקשרי עבודה ומידע עם גורמים מקבילים בחו"ל. במסגרת מודל חדשני שפותח ביחידה נעזר הצוות בסטודנטים לתואר ראשון בפסיכולוגיה, שעברו הכשרה ייעודית ומאיישים את היחידה 24 שעות ביממה במשמרות, כולל לילות וסופי שבוע.

מסיבת שחרור מרגשת

העובדה שמדובר במחלקה פתוחה, שלא נוקטת בשום הליך כנגד רצון המטופל, מחייבת את הצוות לגישה טיפולית המבוססת על קשר חזק עם המטופל ועל יכולת הכלה. "צריך נשימה עמוקה", אומרת תמי טהר, המובילה את הצוות הסיעודי ביחידה, "זה דורש התגייסות של כל הצוות והתנהלות כמעט קבועה במצב של עמימות וסימני שאלה". ד"ר פניג מסבירה כי טיפול בכפייה מצוי במגמת ירידה בעולם, ובמיוחד בהפרעות אכילה. "הגישה כיום הומנית יותר ופחות נגד רצון המטופל, הכיוון הוא לכוון את המטופל לקחת אחריות על חייו. בכלל, מחלקות סגורות הולכות ונעלמות מהעולם, ואנו עדים ליותר יחידות פסיכיאטריות בתוך בתי חולים כלליים. הקו הזה, שאנו מובילים כאן בשניידר, משנה את כל הגישה לטיפול ומצליח למחוק את הסטיגמות שנקשרו לבריאות הנפש. זו בפירוש מהפכה בחשיבה".

הצוות מדבר על אין-ספור רגעים מיוחדים. תמי מספרת על "מסיבת השחרור", טקס מסורתי, טעון ומרגש, שנכחים בו המטפלים, ההורים והאחים, וכמובן הילד המשתחרר. "יש כללי טקס ברורים, מדברים על התהליך, כל אחד מהזווית שלו, לרוב עם לא מעט דמעות של כולם". מירה מראה את קלסר מכתבי התודה המגיעים ממטופלים. "הם חשובים לנו מאוד", היא אומרת, "זו התמורה האמיתית למאמץ שלנו". ד"ר פניג מספרת כיצד מגיעים מטופלים מהעבר לבקר, במדים או עם הזמנה לחתונה. "עצם ההגעה שלהם לכאן מרגשת אותנו מאוד. זה סוג של הכרת תודה, וגם רגע שבו הם שמים מעין חותמת: הצלחתי".

אקטיביים בתוכנית הטיפולית. מכיוון שמעורבות ההורים הכרחית, היחידה מספקת הדרכת הורים, טיפול משפחתי וטיפול קבוצתי להורים. כל תוכנית טיפול חותרת לחשיפה מהירה לקהילה - להחזיר כמה שיותר מהר את הילד לבית הספר, לבית ולשגרה. "אנו לא מחכים להחלמה מלאה כדי לשחרר הביתה", אומרת ד"ר פניג, "כאשר התפקוד משתפר כנדרש, הילד עובר אצלנו למסגרת של אשפוז יום עד לשחרורו הסופי. אני מאמינה שחוויה מתקנת באמצעות הקשר הטיפולי תעזור מאוד למניעת חזרה מחודשת של המחלה - אנו רואים שהמעקב על שמירת תוצאות הטיפול, מוכיח את עצמו". מוסיפה תמי, האחיות האחראיות: "בגלל אופי ההפרעות, ההתנגדות לשינוי וחוסר התובנה למצב, אנו עובדים הרבה על המחיר שהמטופל ישלם אם ינטוש את התוכנית לפני סיומה. התוצאה היא נטישה נמוכה, וגם אלו שנוטשים, כמעט תמיד מבקשים לחזור".

"כאן לא שוכבים במיטה"

הטיפול ביחידה משלב טכניקות שונות, בעיקר התנהגותיות-קוגניטיביות. דווקא הטיפול התרופתי שולי יחסית, שכן לרוב לא מדובר במקרים של פסיכוזה ושל הפרעות נפש. עמוד השדרה של התוכנית הטיפולית מתבסס על התפקוד הנורמטיבי של הילד בכיתה לימודית המתקיימת ביחידה. "החדרים והמיטות ריקים במשך היום, רוב הפעילות מתבצעת בחללים המשותפים ביחידה, ובניגוד ליתר המחלקות אצלנו הילדים לא שוכבים במיטה ומחכים לרופא או לאחות אלא מובילים בעצמם את החלמתם", מדגישה ד"ר פניג. המטופלים זוכים לטיפולים פסיכולוגיים במגוון רחב של גישות - אישיים פרטניים, קבוצתיים ומשפחתיים, טיפול בתנועה והבעה, טיפול דיאטני וטיפולים פסיכו-פרמקולוגיים. כדי לעודד אינטגרציה חברתית, פתרון בעיות ויצירתיות, משולבים בתוכנית מרכיבים כמו פעילות גופנית, פעילויות מוסיקה ואמנויות, פסיכודרמה ומטבח טיפולי בניצוח שפית ומטפלת בבישול. במקביל לכך עוסקת היחידה במחקר ואקדמיה, מוכרת

מגביר את הסיכון לסבול מסיבוכים רפואיים. ילד עם אי ספיקה כליתית, שזקוק לדיאליזה ואינו משתף פעולה - לא יכול להיות מועמד להשתלה. מתבגר עם סי.אף שמסרב לקחת תרופות, צפוי להתדרדרות של המחלה הכרונית. כרגע מאושפזת אצלנו מטופלת מהמערך הקרדיולוגי, שבשל בעיית תזונה לא יכולה לעבור ניתוח".

"במצב האידיאלי הטיפול כולו היה אמור להתרכז כאן ביחידה", ממשיך את דבריה פרופ' אפטר, "אבל מכיוון שאנו יחידה מאוד קטנה ומאוד עמוסה, רק 12 מיטות אשפוז (כולל אשפוז יום) זומן המתנה ממוצע של שלושה חודשים, אנו מגיעים במקרי הצורך אל מיטת הילד במחלקה שבה הוא מאושפז. במחלקות מסוימות, כמו באונקולוגיה, יש צוותים שלנו דרך קבע. זהו לא מצב אופטימלי, אבל זו הדרך היחידה כרגע לתת מענה לבעיות האקוטיות. ההתייחסות למחלות גוף-נפש אמנם טובה בהרבה מבעבר, ועדיין זה לא מספק: החזון שלנו הוא שהרפואה הפסיכולוגית תיתפס כחלק אינטגרלי לחלוטין ברפואת הילדים, כך שיחידה כמו שלנו תיהנה ממשאבים מספקים כדי לאפשר אשפוז לכל ילד המצוי במשבר, כאשר המוקד הנפשי הוא המרכזי באותו הזמן".

שקיפות וכבוד למטופל

אחד המאפיינים של היחידה הוא מטופלים צעירים מאוד, לא פעם בני שש, שבע ושמונה, שדרך טיפול התנהגותי-קוגניטיבי חוזרים לשתף פעולה. "ילדים עם מגוון של הפרעות אכילה, עם פחד לבלוע ולשתות מים בגלל טראומה כלשהי שהחריפה, ילדים שלא אוכלים ולא שותים; בעיות שנפתרות רק דרך הייעוץ וההתערבות של צוות היחידה", מספרת האחיות האחראית, תמי טהר, "אנו רואים תמיד את המקרים המורכבים יותר של בעיות בריאות הנפש, כאלו שדורשים טיפול מקיף, אך לא בהכרח אשפוז במחלקה סגורה ובבית חולים פסיכיאטרי".

כחלק מהגישה, כל הטיפולים נעשים בהסכמת הילד ותוך מסר של כבוד למטופל, שקיפות המידע וחיזוק הרצון לשינוי. המטופל ומשפחתו שותפים

מתמחים במחקר

רשות המחקר העניקה השנה לשני מתמחים במרכז שניידר מלגה ע"ש לידיה אביתר במסגרת עבודת מדעי היסוד שלהם. אלו הם תקצירי מחקריהם

קשר בין זיהום בהליקובקטר פילורי לריכוז הלימפוציטים האינטרא-אפיתליאליים בילדים בריאים ובילדים עם צליאק – מחקרה של ד"ר ענת גוז בהנחיית פרופ' רענן שמיר

העבודה תכלול השוואה רטרוספקטיבית בין ממצאים היסטולוגיים בביופסיות מהתריסריון בקרב אוכלוסיית ילדים בריאים וילדים עם מחלת צליאק, כתלות בנוכחות החידק הליקובקטר פילורי בקיבה לעומת העדרו. בסיס הנתונים יוקם על ידי סקירה של הרשומות הרפואיות במהלך שבע השנים האחרונות (2006-2012). להערכת החוקרים, יאותרו משנים אלו קרוב ל-1,000 מקרים המתאימים להיכלל בקבוצת המחקר. זהו היקף עבודה ללא תקדים במאמרים קודמים בתחום, היכול לתת תוקף לממצאים השנויים במחלוקת עד כה.

ביטוי מיקרו-רנ"א אנושי בתגובה למתן חד-תחמוצת החנקן (NO) בשאיפה או סילנדפיל פומי בפגים, ילודים ובילדים – עבודתו של ד"ר איתי ברגר בהנחיית ד"ר יעל יוהס וד"ר דפנה מרום

השערת המחקר היא, כי מתן הטיפול האמורים יגרום לשינוי בביטוי מיקרו-רנ"א מסוימים בדגימות הנבדקות. מדובר במחקר תצפיתי פרוספקטיבי בילדים וביולדים. למיטב ידיעת החוקרים, זהו המחקר הראשון הבודק בגוף החי את הקשר בין מתן טיפול במסלולים הקשורים לחד תחמוצת החנקן לבין מידת הביטוי של מיקרו-רנ"א. מולקולות המיקרו-רנ"א הן בעלות חשיבות רבה בתהליכים תוך תאיים רבים. הרחבת הידע אודות פעילותן תוביל לשיפור יכולות אבחון של מגוון מחלות והטיפול בהן בכלל, ולהבנה מעמיקה יותר של אי ספיקה נשימתית, יתר לחץ דם ריאתי ומסלולים הקשורים בחד תחמוצת החנקן בפרט.

בזכות קרן עזריאלי: מחקר הנקה וצליאק יימשך

ששכיחות הצליאק באוכלוסיית המחקר גבוהה (6% בגיל שלוש שנים וקרוב ל-10% בגיל ארבע). המחקר תוכנן להימשך עד גיל שלוש שנים (שאליו יגיעו בקרוב כל המשתתפים). אך אין ספק שהמעקב אחר קבוצה זו לאורך שנים חשוב ביותר. קרן עזריאלי נרתמה למימון מחקר ההמשך, העוקב אחר המשתתפים הישראליים במחקר, והמכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד במרכז שניידר אסיר תודה על התרומה שתאפשר את המשך המעקב אחר החולים.

מהם גיוסו בישראל על ידי פרופ' רענן שמיר וד"ר קורניה הרטמן מהמכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד בשניידר. הילדים נבחרו להשתתף במחקר לאחר שבדיקה גנטית של DNA מהשליה הראתה שיש להם HLA המצביע על סיכון גבוה לצליאק. בגיל ארבעה חודשים, תוך כדי הנקה, התינוקות נחשפו לכמויות קטנות של גלוטן או פלצבו. הילדים זכו למעקב קליני וסרולוגי צמוד, ואלו עם סרולוגיה חיובית לצליאק הופנו לביופסיות מעי דק לאבחנת המחלה. כבר עתה מסתבר

תרומה בסך 100,000 שקלים הוענקה על ידי קרן עזריאלי למכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד בשניידר, לתמיכה במחקר ה-**PREVENTCD** - מחקר רב מרכזי במימון האיחוד האירופי, שהמכון לוקח בו חלק. התרומה, שהועברה דרך נאמני מרכז שניידר, מיועדת להמשך המחקר המתמקד בבדיקת השפעת משך הנקה וגיל החשיפה לגלוטן על הופעת מחלת הצליאק. המחקר, שיצא לדרך בשנת 2007, בודק 1,400 ילודים ממשפחות עם סיכון גבוה לצליאק, ש-100

מומחי שניידר בכנס חיפ"ק: 27 הצגות מדעיות

בכנס חיפ"ק - הכנס המדעי השנתי העיקרי של רפואת הילדים בישראל (פברואר 2013), בלטו רופאי שניידר ב-27 הצגות מדעיות. רופאים, מתמחים ומומחים משניידר הציגו חידושים רפואיים, לעיתים קרובות תוך שיתוף פעולה פורה בין המחלקות והמרפאות במרכז שניידר. המתמחה ד"ר אביחי וייסבך זכה בפרס העבודה המצטיינת על מחקרו בנושא "רמות TNF בסרום כמנבאות תגובה לטיפול בסטרואידים בילדים עם תסמונת נפרוטית". ברכות לחוקרים, שמחקריהם הם ערובה לשיפור הטיפול בילדים החולים ולהיותו של מרכז שניידר לרפואת ילדים בחזית העשייה הרפואית והמחקר.

כל המחקר באתר אחד

אתר רשות המחקר הוקם כדי לספק ידע זמין, עדכני ורלוונטי במקום אחד. האתר מסייע לחוקר משלב ראשוני של תכנון מחקר ועד לפרסום מאמר והצגתו בכנסים בינלאומיים. אלו התועלות שהוא מציע לחוקרים במרכז שניידר

תכנון המחקר

- הסבר על אופן הליך אישור מחקר.
- הליסינקי - נהלים, תאריכי ביקורות, לומדות.
- מידע עדכני לגבי קורסי GCP - Good Clinical Practice.
- קורס המחייב את כל החוקרים הראשיים והמשניים (למעט חוקרי משנה במחקרים רטרוספקטיביים ומחקרי שאלונים).
- נושאי מחקר וחוקרים, על מנת לבחון אפשרות לקחת חלק בקבוצה חוקרת או לקיים שיתופי פעולה.
- "מטרות" - הדרכה לחוקר בתוכנית הזנה ומעקב אחר אישורים של המחקרים בועדת הליסינקי.
- פטנטים.

תקציב

- גרנטים עדכניים ורלוונטיים בלבד. כאשר תאריך ההגשה מגיע, פרטי הגרנט נמחקים. כך חשוף החוקר רק למה שרלוונטי אליו.
- טופס הליסינקי כלכלי ממוחשב להורדה ומילוי (הכולל תמחור כוח אדם, בדיקות מעבדה והדמיה).
- פרטי תקשורת לסייע בתקצוב מחקר.

לאחר סיום המחקר

- כיצד ניתן לקבל ייעוץ סטטיסטי (ניתן להתייעץ בסטטיסטיקאים גם בשלב תכנון המחקר).
- זקוקים לפוסטר? פרטי חברות גרפיקה - תעריפים ופרטי התקשרות.
- טיפים לכתיבת מאמר רפואי ולפרסומו.
- שירותי עריכה.

שונות

- פרסומים של מרכז שניידר בספרות המקצועית בשנים האחרונות.
- משרות פוסט דוקטורנט ו-fellowship.
- קו"ח של מתאמות מחקר.

אתר רשות המחקר נבנה על ידי דנה רזניק מרשות המחקר ורינת גואטה מיחידת המחשוב. ניתן להגיע אל האתר מתוך פורטל שניידר, ויש אליו גם גישה מהבית. בהצלחה!

זוהו בשניידר: שני גנים חדשים הגורמים לפיגור שכלי

“גילוי הגנים הללו מהווה אמצעי משמעותי באבחון טרום לידתי ובמניעה של מחלות גנטיות”, אומרת פרופ’ לינה באסל (בתמונה), מנהלת היחידה לגנטיקת ילדים במרכז שניידר, “זהו כלי מפתח בהבנת התהליך הביולוגי הגורם להתפתחות של מוגבלות שכלית”

התהליך הביולוגי הגורם להתפתחות של מוגבלות שכלית. תוצאות שני המחקרים פורסמו בכתבי העת הבינלאומיים המובילים Molecular Cell ו-American Journal of Human Genetics. צוות המכון הגנטי בשניידר זיהה כבר בשנת 2006 את הגן CC2D1A, הגורם לפיגור שכלי על רקע גנטי. בשנים האחרונות זיהה צוות המכון גם את הגן SOBP, הגורם למוגבלות שכלית תסמונתית, את גן NUP62 הגורם למחלה ניוונית קטלנית בילדים, גן הגורם למחלת הקשקשת של העור ולליקויי שיער (ST14) וכן גן הגורם להזדקנות מוקדמת של העור, נשירת שיער וירידה בצפיפות העצם (RIN2). במעבדת המכון הגנטי נמצא גם קשר בין הגן PIGN למומים מולדים מרובים ולמחלה פרכוסית קשה, ויחד עם רופאים מהמכון הגסטרואנטרולוגי זיהה צוות המכון את גן GPD1 האחראי על מחלת כבד חדשה בילדים הגורמת לעלייה של השומנים בדם לאחר הלידה.

בעלי עיכוב בביטוי הגן UBE3B משקפים את ההיבטים העיקריים של התסמונת בבני אדם, כגון משקל נמוך וירידה בייצור רמות הכולסטרול, העלולה לפגוע בהתפתחות תקינה של המוח. מחקר נוסף נערך במשפחה יהודית ממוצא מרוקאי, שבה שני בנים ודוד הלוקים בהפרעה נירולוגית המאופיינת בפיגור שכלי ובהיקף ראש קטן מהרגיל. במחקר נמצא כי ההפרעה קשורה למוטציה בגן EIF2S3, הקשור לכרומוזום X, וכי מוטציה זו פוגעת ביכולת המנגנון התאי, האחראי על תרגום חלבונים, לזהות באופן תקין את חומצת האמינו הראשונה בחלבון. “זיהוי גנים הגורמים למחלות באוכלוסיות שונות חשוב ביותר לצורך אבחון יעיל של מחלות גנטיות נדירות”, מסבירה פרופ’ לינה באסל, “גילוי של הגנים הקשורים בפיגור שכלי מהווה אמצעי משמעותי באבחון טרום לידתי ובמניעה של מחלות גנטיות. זהו כלי מפתח בהבנת

צוות מעבדה בניהולה של פרופ’ לינה באסל, מנהלת היחידה לגנטיקת ילדים בשניידר, יחד עם חוקרים שותפים מאוניברסיטת אולם בגרמניה, זיהו שני גנים חדשים הגורמים לפיגור שכלי. הגנים UBE3B ו-EIF2S3, האחראים על התפתחות מוגבלות שכלית על רקע גנטי, זוהו בעזרת ריצוף כלל אקזומים (whole exome sequencing) - הטכנולוגיה הגנומית המתקדמת ביותר שפותחה רק לאחרונה. באמצעות שיטה זאת, ניתן לרצף את כל 20,000 הגנים המקודדים לחלבונים בבני אדם, בניסוי אחד ותוך שבועות ספורים. מוטציות בגן UBE3B אותרו בשלוש משפחות: בישראל, באיטליה ובבלגיה, ולאחרונה גם במשפחות בשווייץ, טורקיה וגרמניה. הילדים במשפחות אלו סובלים מעיכוב בהתפתחות, פיגור בגדילה, היקף ראש קטן מהרגיל, צניחת עפעפיים ורמות כולסטרול נמוכות. בנוסף נמצא כי עכברים

הצלחה שנראית לעין

המעבדה לחקר העין ע"ש קריגר, הפועלת במרכז שניידר בניהולה של ד"ר ניצה גולדנברג-כהן ובשיתוף אוניברסיטת תל אביב, זכתה לאחרונה למספר הישגים חשובים. דנה מורזייב, סטודנטית לתואר שני במדעי החיים, קיבלה את פרס ההצטיינות באופתלמולוגיה על שם ד"ר משה להב במסגרת הפקולטה לרפואה על שם סאקלר - המדרשה לתארים מתקדמים. ד"ר ג'ים ניקולסון, חוקר בעל שם מאוניברסיטת מרילנד בבולטימור, אשר הצטרף לצוות המעבדה כפוסט-דוקטורט, זכה למלגת רקטור ויחבור למחקרים בתחום תאי הגזע. בשיתוף הדוק עם ד"ר שלום מיכוביץ וד"ר הלן טולדנו, זכתה המעבדה במלגה מטעם האגודה למלחמה בסרטן, על מנת לחקור אפיון מולקולרי של תאי גידול במטרה לזהות מוקדם ככל האפשר שרידי מחלה בנוזל השדרה בקרב ילדים עם גידולי מוח.

טיק חסוי

אחוז המתבגרים המדווחים על טיקים גבוה פי 3.4 מדיווחי הוריהם - כך מגלה מחקר חדש שנערך בשניידר. על פי המחקר, 4.4% מהמתבגרים בישראל מדווחים לרופאים על טיקים לעומת 1.3% מהוריהם. המחקר, שבוצע בראשות ד"ר תמי שטיינברג, מנהלת המכון להתפתחות הילד ומנהלת מרפאת טורט, מצא גם כי שיעור המתבגרים במגזר הערבי הסובלים מטיקים ומדווחים על כך הינו 8.7%, וגבוה פי 2.8 מהשיעור המדווח במגזר היהודי - 3.7%. בנוסף נמצא כי הדיווחים של המתבגרים במדינות המערב על טיקים נעים בין 0.4% ל-3.8%, והם נמוכים מהדיווחים על טיקים בישראל. המחקר בוצע במסגרת סקר ארצי שנערך ביוזמת פרופ' אלן אפטר, מנהל המחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר, בקרב 957 מתבגרים בגילאי 14-17. טיקים הם תנועות פתאומיות, קצרות, בלתי רצוניות וחסרות מטרה, המערבות קבוצות שרירים. למרות שמדובר בתנועות לא רצוניות, ניתן לדכאן לפרק זמן מסוים. תסמונת טורט כוללת טיקים המופיעים בתקופה של למעלה משנה, חלקם פשוטים וחלקם מורכבים יותר וכן קולות מסוגים שונים. טיקים קשים עלולים להפריע בתפקוד היומיומי, גם מבחינה חברתית ובחלק מן המקרים גם בתפקוד המוטורי. “ממצאי המחקר מעידים כי המתבגרים הישראליים מדווחים יותר מהוריהם על טיקים ואף נוטים לחפש עזרה מקצועית לתופעה”, מסכמת ד"ר שטיינברג, “לצערנו, אנו רואים כי ההורים נוטים לעתים להפחית בחשיבות התופעה ובהשלכותיה הרגשיות על ילדיהם המתבגרים, עובדה העלולה להוביל לבעיות נוספות. לדיווח ישנה חשיבות רבה במתן המענה הרפואי המתאים לילד המתבגר”.

The screenshot shows a mobile application interface. At the top, there is a header bar with a red circular button containing a white arrow pointing left. Below the header, there is a list of items, each represented by a small image and text. The text is in a stylized font, possibly a mix of English and another language. The background is a light gray color.

YNET

לפחות לפי מה שהבנתי סטטיסטית, שהוא מעבר למספרים

על היגיינת ידיים וניקיון כפיים

מניעת זיהומים ובריאות המטופלים היא בידיים שלנו, פשוטו כמשמעו • מחקר חדש מגלה שמטופלים מודעים לחשיבות היגיינת ידיים אך נמנעים מלהעיר לצוות • המסר ברור: האחריות להיגיינת ידיים היא בידינו • כך נהיה נקיי כפיים מבחינה מקצועית ומוסרית

בפגיית שניידר. צילום: זיו קורן

אונקולוגית ובמכוני המודיאליזה. מהממצאים ניתן ללמוד כי מטופלים בכלל, והורי פגים בפרט, חשו אי נוחות לפנות לצוות המטפל בבקשה לבצע היגיינת ידיים. רק 7% מכלל הנבדקים דיווחו שפנו לצוות, למרות שכל הנבדקים היו תמימי דעים כי היגיינת ידיים חשובה למניעת זיהומים. בקרב הורי הפגים, אחוז הפנייה לצוות בנושא זה היה 0% - איש מהורי הפגים לא פנה לאחות או לרופא בתזכורת לבצע היגיינת ידיים. שאר המטופלים הרגישו נוח יותר להעיר לאחות מאשר לרופא. המסקנה היא אחת: בריאות המטופלים היא בידיים שלנו! העבודה הוצגה בפוסטר, שזכה במקום שני בכנס ה-19 לאיכות ברפואה. את מרכז שניידר ייצגה בקבוצת המחקר נעמי זנהנדלר, כיום אחות מתאמת מושלתי כליה, שבתפקידה הקודם הייתה מנהלת הסיעוד של הפגייה.

היגיינת ידיים היא אחד מיעדי בטיחות המטופל הבינלאומיים. על כל מטפל חלה החובה לבצע היגיינת ידיים באופן המיטבי, כפעולה מונעת שמטרתה לקטוע את שרשרת הזיהומים. המודעות לנושא אמנם גדולה מבעבר, אך עדיין קיים פער בין המודעות לבין הביצוע. עבודה מעניינת, שנעשתה במערך הסיעוד של מרכז שניידר ומרכז רפואי רבין (בשיתוף מחוז ירושלים והנהלה הראשית של כללית), בדקה את עמדת המטופלים בנוגע לנכונותם לפנות לצוות המטפל בבקשה לבצע היגיינת ידיים.

אוכלוסיית המטופלים במחקר כללה 226 נבדקים משלושה בתי חולים במרכז הארץ: בילינסון, השרון ושניידר. מרכז שניידר יוצג במחקר על ידי 49 הורי פגים ששהו בפגיית בית החולים. יתר הנבדקים טופלו במחלקות פנימיות, במרפאה

פרויקט חדש בסיעוד: אחיות חוקרות מהשטח

שמונה מחקרים בנושאים שונים נערכים כעת במקביל על ידי אחיות שניידר. מטרת הפרויקט החדש להרחיב את העיסוק המחקרי-קליני בסיעוד

המיומנויות האקדמיות והקליניות. מובילות הפרויקט מאמינות כי שימוש ועיסוק במחקר בקרב אחיות פדיאטריות ישפר את איכות הטיפול המוצע, יחזק את מעמדן של האחיות ויוכל לתרום לאוכלוסיית מטופלינו הייחודית. במסגרת הפרויקט גובשה קבוצה של 11 אחיות בעלות תואר שני, העוסקות בתחומי הפדיאטריה השונים ועובדות במרץ לקידום המחקר והעשייה הקלינית. במפגש הקבוצתי הראשון שמטרתו היתה רענון ידע, הועברו תכנים הקשורים לביצוע מחקר. מפגש זה הועבר בהנחיית ד"ר רבקה חזן וד"ר ענת פלס בורץ מהנהלה הראשית. במסגרת הפרויקט מתקיימים במרכז שניידר, במקביל, שמונה מחקרים בנושאים שונים ומגוונים בסיעוד, המלווים בהכונה צמודה של הנהלת הסיעוד בבית החולים.

הצורך להרחיב ולטפח עיסוק מחקרי בשדה הקליני בתחום הסיעוד, הוביל להקמת פרויקט חדשני, מהיחידים מסוגו בארץ: "אחיות חוקרות מהשטח", פרויקט שקדם עוד וגידים בזכות תמיכתן המלאה של מנהלת הסיעוד בשניידר, נורית ברוך, ושל ד"ר דורית וייס, אחות ראשית בכללית. שיתוף

הפעולה בין מובילות הפרויקט - עירית שוורץ אטיאס, רכזת המחקר בסיעוד, ורוחי גודינגר, רכזת פיתוח מקצועי, לבין רשות המחקר של מרכז שניידר, תורם רבות להתקדמותו. מטרת הפרויקט לחזק את העשייה המחקרית בקרב אחיות בית החולים, להפיק תוצרי מחקר חדשניים ומרעננים ולצמצם את הפער הקיים בין

משפחה בשניידר.
צילום: זיו קורן.
למצולמים אין קשר לכתבה

כשהורים חושבים אחרת

טיפול בילדים ללא הסכמת הורים הוא אחד הנושאים היותר מורכבים בהם עוסקת ועדת האתיקה בשניידר. יו"ר הוועדה, עו"ד נעמה ויצ'נר, סוקרת את הניסיון למצוא שביל זהב בין טובת הילד לבין הבחירות של הורים

הילד להיות בסכנה חמורה לחייו או לבריאותו. מאידך, במצבים שבהם מדובר בטיפול ניסיוני או בעל אחוזי הצלחה נמוכים, טיפול העשוי לסכן את הילד (כמו ניתוח מסוכן ומסוכן), או כזה שעלול להותיר אותו עם פגיעה קשה באיכות חייו, הנטייה תהיה לכבד את רצון ההורים ואת בחירותיהם. שיקולים נוספים נלקחים בחשבון, כמו האם ההורים מציגים תוכנית טיפול חלופית, מהם הנימוקים להתנגדותם ומהו הטיפול שבו הם מעוניינים, האם ניתן לומר שהם פועלים כהורים מסורים והאם הם פועלים ממקום של דאגה לטובת הילד, או שהטיפול בו התאפיין גם קודם לכן בהזנחה. מקרי הקצה קלים להחלטה, אך פעמים רבות המציאות מורכבת ומגוונת, ומזמנת אירועים הנמצאים בין הקצוות ומעוררים לא מעט התלבטויות: עד מתי יש לכבד את בחירות ההורים, מתי נכון ומוצדק לפעול בניגוד לרצונם ולדעתם, גם אם הם אוהבים את ילדם ורוצים בטובתו, ובאילו נסיבות נכון לערב את ועדת האתיקה, פקידת הסעד או בית המשפט. במצבים שבהם מתעורר חשש כי טובת הילד אינה נשמרת, ובמקרים של התלבטות כיצד נכון לנהוג, ניתן להיעזר בשירות הייעוץ האתי, הפועל בבית החולים.

פורום האתיקה המורחב של בית החולים קיים באחרונה מפגש ראשון בנושא מורכב זה. מפגש נוסף יערך במהלך חודש יוני. מטפלים ואנשי צוות, המעוניינים להפנות שאלות או להשתתף בדיונים, מוזמנים בשמחה.

ואת האוטונומיה של התא המשפחתי. המטפל, הרואה בראש ובראשונה את טובתו של הילד המטופל לגד עניין, חש תסכול מול העמדה השונה שמביעים ההורים, ומתלבט האם מוטלת עליו חובה מוסרית לפעול לטובתו של הילד, גם בניגוד לדעת הוריו. ההתמודדות קשה במיוחד באותם מצבים שבהם קיימים חילוקי דעות בתוך הצוות המטפל באשר לפגיעה בילד, ואין תמימות דעים בשאלת ההתנהלות הראויה מול ההורים.

באופן עקרוני, התפיסה החברתית והמשפטית במדינת ישראל הינה שהילד נמצא ברשות ההורים, להם ניתן המנדט לגדל את ילדיהם, ומתוקף מעמדם יש להם חובות וזכויות. בניגוד לגישה שרווחה בעבר, הילד אינו רכוש הוריו, אלא נמצא בחזקתם ובאחריותם, ומוטלת עליהם חובה לדאוג לצרכיו הגופניים והנפשיים, כולל כל הקשור למצבו הרפואי, ולעשות זאת בסטנדרט הגבוה המצופה מהורים מסורים. המדינה רואה עצמה כ"הורה העליון" וכאחראית לשמירה על טובת הילד ועל זכויותיו, ויש נסיבות שבהן, בכדי לשמור על טובת הילד, יהיה צורך להתערב, ואפילו לפעול בניגוד לרצון ההורים.

עד כמה ההורים מסורים לילד?

הנכונות להתערב בהחלטות ההורים תלויה בנתונים הייחודיים של המקרה, וקיימת בעיקר כאשר הטיפול הרפואי המוצע מקובל ומוכר, סיכויי הצלחתו גבוהים, והוא צפוי להותיר את הילד באיכות חיים טובה, בעוד שללא טיפול עלול

שירה בת העשר סובלת מזיהום ברגל. הזיהום התפשט בגופה ומסכן את חייה, ולדעת הרופאים הדרך היחידה להצילה היא לכרות את רגלה. הוריה של שירה מתנגדים. לדבריהם, איכות חייה לאחר ניתוח שכזה תהיה ירודה, והיא תתקשה להתחתן ו"להסתדר בחיים". הם מעוניינים להמשיך בטיפול התרופתי, ו"מה שיהיה יהיה".

אלון בן השבע חולה בסוכרת נעורים. הוא זקוק לדיאטה מוקפדת, מעקב שוטף אחר רמות הסוכר בדמו, ומתן תרופות באורח סדיר. הוריו אינם מקפידים על ההוראות הרפואיות, וכתוצאה מכך רמת הסוכר של אלון אינה מאוזנת והוא מגיע לאשפוזים חוזרים עקב סיבוכים.

בגופה של רוני בת השש התגלה גידול ממאיר, שיש לנתחו ולהוציאו. הטיפול המקובל בעולם הוא להמשיך בטיפול כימותרפי כדי לוודא השמדה של התאים הסרטניים. הוריה של רוני מסכימים שתעבור את הניתוח, אך מסרבים להמשיך הטיפול בכימותרפיה. הם מעדיפים לטפל ברוני באמצעות תמציות צמחים שרקח להם מרפא אלטרנטיבי.

הילד כבר אינו "רכוש הוריו"

מקרים אלה מהווים דוגמה לאחת ההתמודדויות המאתגרות הקשורות בטיפול בילדים: כשהצוות המטפל סבור כי יש לפעול בדרך מסוימת, אך ההורים מסרבים או אינם משתפים פעולה. בנסיבות שכאלה קיימת התלבטות קשה בין טובת הילד והרצון לשמור על חייו, בריאותו והתפתחותו התקינה, ובין השאיפה לכבד את החלטות ההורים

"מה זאת אהבה?" בחסות ילדים שלנו

מה בין אהבה וביולוגיה? מהי האבולוציה של האהבה? האם קיים קשר בין אהבה רומנטית לאהבה בין הורה לילד? מה תפקידה של אמפתיה באהבה? מה ההבדלים בין המינים ביכולת לחוש אותה? האם האהבה היא טירוף או תופעה נורמאלית? והאם השנאה היא היפוכה של האהבה? מה לא שאלו כבר על האהבה, אבל אנחנו זכינו לקבל כמה תשובות או לפחות קצה חוט למחשבה מזווית מעניינת במיוחד: התאהבות, אהבה ופרידה כפי שהן משתקפות במבט מספת המטפל וממדי המוח.

הפסיכיאטר והפסיכואנליטיקאי פרופ' יורם יובל קיים מפגש חווייתי למען עמותת "ילדים שלנו", שבמרכזו ההרצאה "מה זאת אהבה - בין גוף לנפש". המפגש נערך באולם הכנסים של מכון מופ"ת בייזום ובארגון של אודליה שיגריס, מרכזת מפגשים והרצאות בעמותה, והשתתפו בו ילדים ותורמים של "ילדים שלנו". תודה לפרופ' יובל על הרצאה מרתקת, לאולם מופ"ת על האירוח, ולכל התורמים והמתנדבים שהקדישו מזמנם ומרצם למען הצלחת האירוע, שהכנסותיו הוקדשו לשיפור רווחתם של הילדים המטופלים במרכז שניידר.

חנוכה וביקור המכבים

גם השנה אירחה עמותת "ילדים שלנו" את שחקני קבוצת הכדורסל מכבי אלקטרה תל אביב. מדובר במסורת שנתית, שבמסגרתה מבקרים השחקנים את הילדים המטופלים בבית החולים לקראת חג החנוכה. השחקנים עברו בין חדרי הילדים במחלקות השונות, חילקו מתנות וממתקים ושמו להצטלם עם הילדים ומשפחות. הביקור עורר התרגשות גדולה בקרב הילדים וההורים ואף בקרב הצוות הרפואי. מנהל בית החולים, פרופ' יוסף פרס, וסגניתו ד"ר אפרת הרלב, התלוו למכבים במהלך הביקור ובירכו אותם על מנהגם המרגש לבקר בשניידר מדי שנה.

ביקור קציני משטרה מאמריקה הלטינית

קבוצה של קציני משטרה מ-14 מדינות באמריקה לטינית, שהשתלמה במכון הבינלאומי למנהיגות, הגיעה לביקור במרכז שניידר כאורחת עמותת "ילדים שלנו", ביוזמתה של פליסה ליס, רכזת ההדרכה וההכשרה של המתנדבים. הקצינים הגיעו במטרה להכיר את תחום ההתנדבות והביטחון בבית החולים. הם הביעו עניין רב בנושא וסיימו את הביקור עם תקווה להקים ארגוני התנדבות מסוג זה בארצות המוצא שלהם.

הדלקנו נר של תקווה

כמיטב המסורת, גם השנה פנתה עמותת "ילדים שלנו" לגופים עסקיים ולתורמים בבקשה לקחת חלק בפרויקט "נר של תקווה" ולתרום למען שיפור איכות חייהם של ילדי שניידר. בחג החנוכה האחרון, נערך מדי ערב טקס הדלקת נרות מרגש בחברת הילדים המאושפזים ובני משפחותיהם, ברחבת הכניסה של בית החולים. ביחד עם התורמים נהניו מהמעמד המיוחד והמרגש ומאווירת החג. תודה למשפחות זוארץ, טייק וטלמור על התרומה והתמיכה בפרויקט מדי שנה.

עמותת "ילדים שלנו" פועלת למען הילדים ובני משפחותיהם מיום היווסדו של בית החולים. רוצים להתעדכן מדי יום בפעילות העמותה למען ילדי שניידר? רוצים להיות שותפים לעשייה? זה מאוד פשוט: היכנסו לדף הפייסבוק ולאינסטגרם של העמותה **OUR CHILDREN** ועשו לנו "לייק".

לתרומות ו/או התנדבות: טל' 3802 או 03-9217880

כשתגדל

הופעה של יהודה פוליקר היא תמיד אירוע מיוחד – והופכת לאירוע מיוחד עוד יותר כאשר היא נעשית בהתנדבות, מכל הנשמה ובמלוא האהבה, לטובת הקמת הפגייה החדשה בבית החולים

החולים ותוכניותיה, והתגייסות הדדית של כל מי שהילדים המטופלים יקרים לליבו, אומר רונן טוב. פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, עולה לבמה ומעלה על נס את חזון בית החולים, ובמרכזו, פרויקט הקמת הבניין הנוסף של מרכז שניידר. פרופ' פרס מודה לעמותת הידידים "על היותה שותפה משך שנים בהשגת המשאבים הדרושים לקידומו ופיתוחו של בית החולים" – ולכל התורמים להפקת הערב המיוחד, המוקדש להקמת הפגייה החדשה. ואז מגיע החלק האמנותי, ועוד לפני שלירז עולה הבמה לשיר את "כשתגדל" – העיניים של כולם כבר נוצצות.

"כשתגדל". קשה לדעת מי מתרגש יותר – לירז או קהל המוזמנים. האירוע נערך ביוזמתו של רונן טוב, יו"ר הוועד המנהל של נאמני מרכז שניידר, ובהנחייתו של מרכזת העמותה, זיוה כספי. בדברי הפתיחה שלו מציין רונן את ההיענות המדהימה ברכישת כרטיסים ובהענקת חסויות לערב ההתרמה. ואכן, ההכנסות נטו מהאירוע מגיעות לסך של 400,000 שקלים, שייעודו לפרויקט בניית הפגייה החדשה בבית החולים. "ערב זה פותח את פעילות העמותה לשנת 2013 ואנו תקווה שהוא יהווה ציון דרך בעשייה עניפה במהלך השנה, תוך צעידה יד ביד עם הנהלת בית

12.2.13, נמל תל אביב. אירוע ההתרמה השנתי של נאמני מרכז שניידר. ידידים רבים של בית החולים, תורמים ותיקים וחדשים, מגיעים לרדינג 3 להופעתו של יהודה פוליקר למען ילדי שניידר. פוליקר מופיע במיטב להיטיו, בליווי נגנים וזמרות, וכמו תמיד סוחף ומרגש. אבל אחד משיאי הערב מתרחש עוד לפני הופעתו של פוליקר ולהקתו. על הבמה עולה לירז מזור, אשר חייה ניצלו לפני קרוב לשנתיים בזכות טיפול מהיר ויעיל שהוגש לה עם הגעתה למרכז שניידר. לירז, הלומדת פיתוח קול, מגשימה את חלומה לשיר מעל הבמה: בליווי יואב ספיר, הקלידן של פוליקר, היא מבצעת לפני הקהל את השיר המרגש

27.5.13: מסיבת קיץ סוחפת ברדינג 3 למען המרכז החינוכי. אל תחמיצו!

ירקיד את הקהל עד השעות הקטנות. פרטים נוספים על האירוע ורכישת כרטיסים – באתר העמותה, www.friendsofschneider.org.il

הייחודית של המרכז החינוכי במרכז שניידר. באירוע יופיעו ברי סחרוף ולהקתו, הצמד יהל דורון וגיא מנטש במופע אקוסטי, ודני סידס

עמותת נאמני מרכז שניידר תקיים ב-27 במאי 2013, ברדינג 3 בנמל תל אביב, מסיבת קיץ סוחפת אשר כל הכנסותיה יועדו לפעילותו

חברי עמותת נאמני מרכז שניידר מלווים את פעילות בית החולים בהתנדבות מאז היווסדו ומסייעים בפיתוחו ובקידומו. אתם מוזמנים ליצור קשר בטל' 03-9221748 או באינטרנט: www.friendsofschneider.org.il חפשו אותנו גם בפייסבוק!

עברנו את האקרדיטציה!

מרכז שניידר לרפואת ילדים
www.schneider.org.il